

OP Företagsbanken Abp:s bokslutskommuniké
1.1–31.12.2017

OP Företagsbanken Abp:s bokslutskommuniké 1.1–31.12.2017

- Koncernens resultat före skatt var 535 miljoner euro (504). Räntabiliteten på eget kapital var 10,6 procent (10,4).
- Bankrörelsens resultat före skatt ökade till 344 miljoner euro (260) då nettointäkterna från placeringsverksamheten och räntenettot ökat. Utlåningen ökade med 9,5 procent till 20,1 miljarder euro. Kostnads-intäktsrelationen var 31,4 procent (32,8).
- Skadeförsäkringens resultat före skatt minskade till 193 miljoner euro (231). Sänkningen av diskonteringsräntan försvagade försäkringsnettot och den operativa totalkostnadsprocenten, som var 96,1 (87,6). Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 135 miljoner euro (85).
- Resultatet före skatt för Övrig rörelse var -2 miljoner euro (13). Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.
- CET1-kapitaltäckningen var 16,0 procent (14,9). Målet är 15 procent.
- Jouko Pölönen avgår som verkställande direktör för OP Företagsbanken Abp 30.4.2018.
- Utsikter för 2018: OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt väntas bli ungefär lika stort som 2017.

	1-12/2017	1-12/2016	Förändring, %
Resultat före skatt, milj. €			
Bankrörelse	344	260	32,2
Skadeförsäkring	193	231	-16,7
Övrig rörelse	-2	13	
Koncernen totalt	535	504	6,0

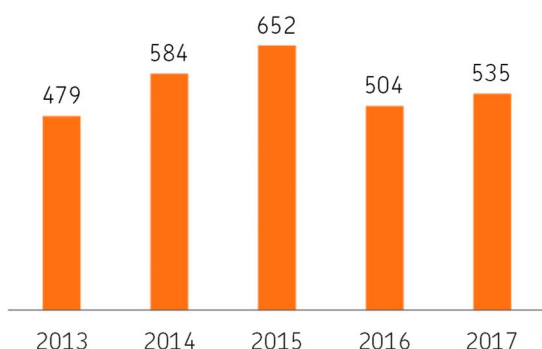
Som jämförelsetal för resultatet har använts talen för motsvarande perioder 2016. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet vid slutet av 2016 om inte annat nämns.

Ekonomiska mål	31.12.2017	31.12.2016	Mål
Kundupplevelse, NPS (-100-+100)	69	58	70, på sikt 90
CET1-kapitaltäckning, %	16,0	14,9	15
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, %	17,8	17,0	22
Kostnader för nuvarande affärsrörelse*, milj. €	534	471	Kostnaderna 2020 under kostnaderna 2015 (475)
Utdelningsförhållande av räkenskapsperiodens resultat, %**	49,7	50,4	50

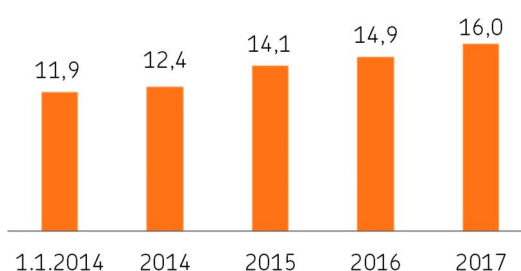
*Kostnaderna för hälso- och välbefinnanderörelsen har dragits av från kostnaderna. Glidande 12 månader.

**Styrelsens förslag

Resultat före skatt, milj. €

Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %

OP Företagsbanken Abp:s bokslutskommuniké 1.1–31.12.2017

Innehåll

Omvärlden.....	3
Koncernens resultat.....	4
Viktiga händelser i januari–december.....	5
Koncernens kapitaltäckning.....	6
Rating	7
Riskhantering.....	7
Koncernens riskposition.....	8
Segmentens resultat.....	11
Bankrörelse.....	11
Skadeförsäkring.....	13
Övrig rörelse	16
Koncernens strukturarrangemang.....	17
Personal och ersättningar	17
Förvaltning och ledning	17
OP Företagsbanken Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel	18
Utsikter för 2018.....	18
Resultaträkning.....	19
Rapport över totalresultat.....	19
Balansräkning.....	20
Rapport över förändringar i eget kapital	21
Kassaflödesanalys.....	22
Uppgifter enligt rörelsesegment.....	23
Noter.....	25

Omvärlden

Konjunkturutvecklingen stärktes klart 2017. Förtroendet för ekonomin fortsatte att förbättras mot årets slut. Enligt preliminära uppgifter var världsekonomin tillväxt den snabbaste på över fem år. Den ekonomiska tillväxten inom euroområdet nådde 2017 den bästa takten under det innevarande decenniet.

Inflationen förblev måttlig trots den gynnsamma ekonomiska utvecklingen. Europeiska centralbanken (ECB) fortsatte sin stimulerande politik. ECB köpte värdepapper på marknaden under hela året för 60 miljarder euro i månaden. Styrräntorna förblev oförändrade.

Euriborräntorna förblev negativa. 12 månaders euribor sjönk något till följd av den rikliga likviditeten, men 3 månaders euribor hölls oförändrad. De långa räntorna steg en aning under 2017.

I Finland var den ekonomiska tillväxten stark på bred front. Exporten återhämtade sig och uppvisade de största siffrorna för det innevarande decenniet. Företagen ökade investeringarna i takt med att lönsamheten förbättrades och behovet av tilläggskapacitet ökade.

Konsumenternas förtroende ökade rekordartat med stöd av den gynnsamma utvecklingen i sysselsättningen som fick konsumtionen att skjuta i höjden. Det byggdes flitigt, bostadshandeln ökade och de genomsnittliga bostadspriserna steg en aning.

Den positiva ekonomiska utvecklingen fortsätter under den närmaste tiden såväl i Finland som inom euroområdet. Finanspolitiken kommer att stramas åt under året, men de korta räntorna kommer att stiga endast en aning. De största riskerna inom den närmaste framtiden har att göra med den allt större osäkerheten på finansmarknaden samt med den politiska miljön.

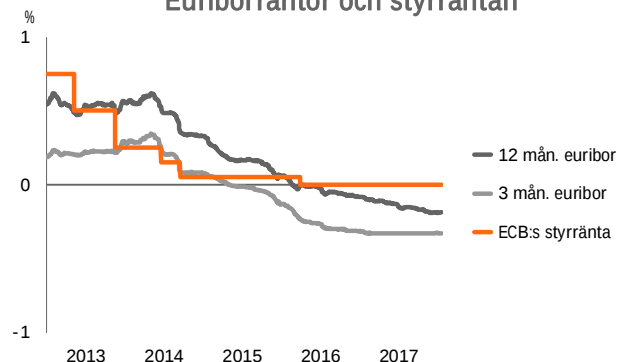
Utlåningen till hushållen ökade från året innan med 2,7 procent. Konsumentkrediter togs ut i större omfattning än året innan. Snitträntan på nya uttagna bolån sjönk ytterligare och stannade under en procent. Krediterna till företag och bostadssammanslutningar ökade med 4,3 procent jämfört med ett år tidigare. Efterfrågan på hushålls- och företagskrediter väntas öka ytterligare.

Inlåningen ökade på årsplanet till 6,1 procent och ökningen i inlåningen från hushåll bromsade in till 3,3 procent. Inlåningen från företag ökade med 8,0 procent jämfört med ett år tidigare medan ökningen i inlåningen från offentlig sektor var fortsatt kraftig.

Värdet av de i Finland registrerade placeringsfonderna ökade 2017 med 8,9 procent till 116,2 miljarder euro. Av ökningen härstammade 4,5 miljarder euro från nettoteckningar och 5,1 miljarder euro från den gynnsamma marknadsutvecklingen.

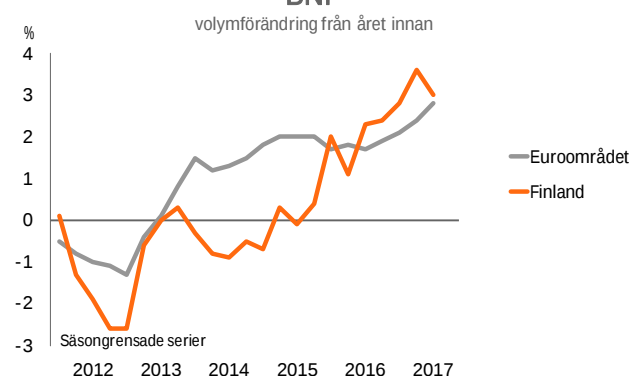
Den goda trenden i samhällsekonomin och den positiva utvecklingen på placeringsmarknaden stödde försäkringsbranschen. Priskonkurrensen, som stramades åt under den senare hälften av året såväl för privatkunder som för företags- och samfunds-försäkringar, belastade dock utvecklingen hos premieinkomsten.

Euriborräntor och styrräntan

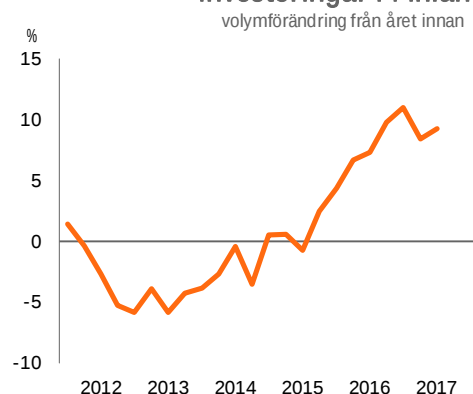
Källa: Finlands Bank

BNP

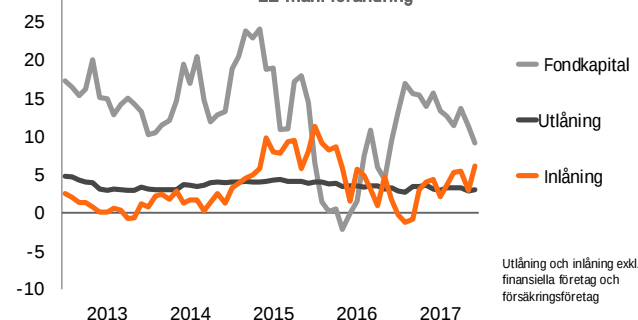
Källor: Eurostat, Statistiska centralen

Investeringar i Finland

Källa: Statistiska centralen

Volymutvecklingen inom finansbranschen

Utlåning och inlåning exkl. finansiella företag och försäkringsföretag

Källor: Finlands Bank, Suomen Sijoitus tutkimus Oy

Koncernens resultat

Milj. €	1–12/2017	1–12/2016	Förändring, %	10–12/ 2017	10–12/ 2016	Förändring, %
Räntenetto	259	228	13,8	72	50	43,2
Försäkringsnetto	459	534	-14,1	137	135	0,8
Provisionsintäkter, netto	-24	-4		-10	-14	-32,6
Nettointäkter från placeringsverksamhet	389	247	57,1	99	94	5,3
Övriga rörelseintäkter	38	33	15,5	10	3	
Andel av intresseföretagens resultat	1	-2		0	-2	
Intäkter totalt	1 121	1 037	8,2	308	266	15,8
Personalkostnader	164	162	1,2	43	42	3,8
Avskrivningar och nedskrivningar	64	51	26,1	21	14	52,4
Övriga rörelsekostnader	344	281	22,7	98	82	20,6
Kostnader totalt	573	494	16,0	163	137	18,7
Nedskrivningar av fordringar	12	37	-66,4	2	23	-92,3
OP-bonus till ägarkunder	2	2	5,0	0	0	3,6
Resultat före skatt totalt	535	504	6,0	142	105	36,0

Januari–december

Koncernens resultat före skatt var 535 miljoner euro (504). Intäkterna ökade med 8,2 procent och kostnaderna med 16 procent. Intäkterna ökade inom både bank- och skadeförsäkringsrörelsen. Intäkterna ökade särskilt till följd av nettointäkterna från placeringsverksamheten. Kostnaderna ökade till följd av ökningen i ICT-kostnaderna.

Räntenettet växte till 259 miljoner euro (228). Bankrörelsens räntenetto förstärktes sedan upplåningskostnaderna sjunkit och utlåningen ökat. Räntenettet minskade till följd av räntenettet för derivatrörelsen i segmentet Övrig rörelse.

Försäkringsnettot sjönk till 459 miljoner euro (534) sedan försäkringsersättningarna ökat. Premieintäkterna ökade med 12 miljoner euro då premieintäkterna från privatkunder ökade. Den allt hårdare priskonkurrensen återspeglade sig i intäktsutvecklingen bland såväl privat- som företagskunderna. Tidigareläggningen av planen för sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsersättningarna med 102 miljoner euro (55). Dessutom var skadeutvecklingen sämre än under jämförelseperioden.

Nettoprovisionsintäkterna var 24 miljoner euro negativa (-4). Koncernen betalar provisioner till medlemsbankerna för försäljningen av skadeförsäkringar och derivat, vilket leder till att provisionskostnaderna ökar och nettoprovisionsintäkterna blir negativa. Provisionsintäkterna ökade med 6 miljoner euro från jämförelseperioden. Intäkterna ökade till följd av provisionsintäkterna från värdepappersförmedling och värdepappersemission. Rapportperiodens intäkter ökade också av att provisionsintäkterna från kortrörelsen var större än under jämförelseperioden. Intäkterna minskade till följd av minskningen i provisionsintäkterna från betalningsrörelsen och förmedlingen

av försäkringar. Provisionskostnaderna ökade på grund av att de provisioner som betalats till medlemsbankerna för försäljningen av derivat- och valutaprodukter var större än under jämförelseperioden samt av provisionerna för kortrörelsen. Utan de provisioner som betalades till medlemsbankerna minskade provisionskostnaderna från jämförelseperioden till följd av minskningen i betalningsrörelsekostnaderna.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 389 miljoner euro (247). Nettointäkterna från värdepappershandeln ökade med totalt 69 miljoner euro, av vilka de positiva värdeförändringarna i derivatens kredit- och motpartsrisk (CVA) som beror på marknadsförändringar stod för 32 miljoner euro. Dessutom ökade intäkterna tack vare intäkterna från derivatrörelsen i segmentet Övrig rörelse. Nettointäkterna från tillgångar som kan säljas uppgick till 196 miljoner euro (137). De ökade från jämförelseperioden då realisationsvinster på egetkapitalinstrument ökade med 87 miljoner euro och utdelningarna och vinstandelarna ökade med 14 miljoner euro samt minskade av realisationsförlusterna på skuldebrev på 56 miljoner euro. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick nedskrivningar för totalt 5 miljoner euro (20).

De övriga rörelseintäkterna ökade och var 38 miljoner euro (33). Intäkterna ökade till följd av intäkterna från hälso- och välbefinnanderörelsen samt realisationsvinster från försäljningen av avtals- och betalterminalbeståndet för kortinlösen- och betalterminaltjänster.

De totala kostnaderna ökade med 16 procent och uppgick till 573 miljoner euro (494). Personalkostnaderna ökade med 1,2 procent från jämförelseperioden sedan de förmånsbestämda pensionskostnaderna ökat. De övriga rörelsekostnaderna ökade till följd av att ICT-kostnaderna ökade med 39 miljoner euro. Dessutom ökade de övriga rörelsekostnaderna med totalt 12

miljoner euro till följd av utvidgningen av hälso- och välbefinnanderörelsen samt de likviditetsreservskrediteringar som betalats till medlemsbankerna. Avskrivningarna ökade främst på grund av att avskrivningarna och nedskrivningarna i anslutning till ICT-investeringarna ökat särskilt inom skadeförsäkringsrörelsen.

Av kostnaderna i anslutning till utveckling bestod en betydande del av ICT-investeringar och definitioner i anslutning till dem. Merparten av utvecklingen gäller nuvarande affärsrörelse. Utvecklingskostnaderna uppgick i januari–december till 99 miljoner euro (75). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 46 miljoner euro (39) aktiverats.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 12 miljoner euro (37). Deras andel av kredit- och garantistocken var 0,05 procent (0,18).

Fonden för verkligt värde före skatt minskade från årsskiftet och var vid slutet av perioden 204 miljoner euro positiv (245).

Oktober–december

Resultatet före skatt ökade till 142 miljoner euro (105). Intäkterna ökade med 15,8 procent på grund av att räntenettot var bättre än under jämförelseperioden. Kostnaderna ökade med 18,7 procent till följd av att de övriga kostnaderna ökade.

Räntenettot uppgick till 72 miljoner euro (50) sedan utlåningen ökat och upplåningskostnaderna sjunkit. Utlåningen ökade i oktober–december med 3,9 procent.

Försäkringsnettot var 137 miljoner euro (135). Premieintäkterna var 357 miljoner euro (358) och försäkringsärsättningarna minskade till 221 miljoner euro (223). Den allt hårdare priskonkurrensen påverkade intäktsutvecklingen. Jämförelseperiodens försäkringsärsättningar ökade till följd av sänkningen av diskonteringsräntan.

Nettoprovisionsintäkterna var 10 miljoner euro negativa (-14). Provisionsintäkterna ökade med 3 miljoner euro från jämförelseperioden. Provisionsintäkterna ökade av intäkterna från kreditgivning och emissionen av värdepapper. Provisionskostnaderna minskade med 1 miljon euro sedan provisionskostnaderna för betalningsrörelsen och försäkringsrörelsen minskat. Provisionskostnaderna ökade på grund av att de provisioner som betalats till medlemsbankerna för försäljningen av derivat- och valutaprodukter var större än under jämförelseperioden.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade från jämförelseperioden och uppgick till 99 miljoner euro (94). Intäkterna ökade till följd av realisationsvinster på egetkapitalinstrument på 38 miljoner euro samt utdelningarna och vinstandelarna på 1 miljon euro. Nedskrivningarna minskade med 5 miljoner euro. Å andra sidan var realisationsvinster från skuldebrev 21 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden. Nettointäkterna från värdepappershandeln var 32 miljoner euro (42), och de totala intäkterna från

skadeförsäkringens skuldebrev och derivat var 6 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden.

Kostnaderna totalt ökade från jämförelseperioden med 26 miljoner euro till 163 miljoner euro (137). Kostnaderna ökade med totalt 19 miljoner euro till följd av de betalda likviditetsreservskrediteringarna, ICT-kostnaderna samt avskrivningarna och nedskrivningarna.

Viktiga händelser i januari–december

ECB:s riktade finansieringstransaktion TLTRO-II

ECB erbjöd euroområdet kreditinstitut en serie av fyra riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-II), var och en med en löptid på fyra år, främst för att stöda tillväxten. Bankerna kan inom ramen för TLTRO-II låna ett belopp som motsvarar högst 30 procent av deras utlåning till företag och hushåll inom euroområdet i slutet av januari 2016 med undantag av bolån till hushåll. För att kunna upprätthålla den goda tillväxten deltog OP Gruppen under rapportperioden i TLTRO-II-transaktioner med totalt 1 miljard euro. Totalt har OP Gruppen deltagit i TLTRO-II-transaktioner med 4 miljarder euro.

Finansieringsprogram riktade till sme-företag

OP Gruppen fungerar som förmedlare i två finansieringsprogram för sme-företag som garanteras av Europeiska investeringsfonden (EIF) och som möjliggör en finansiering på totalt 300 miljoner euro. EIF beviljar en riskdelningsgaranti på 50 procent för krediterna. Programmen har riktats till projekt hos växande och innovativa företag samt till investeringar. Avtalet för det första finansieringsprogrammet undertecknades i mars 2016 och det är avsett för företag som sysselsätter färre än 500 personer. Avtalet som undertecknades i januari 2017 riktar sig däremot till en målgrupp med företag som sysselsätter färre än 250 personer. OP har inom ramen för programmen redan beviljat 315 företagslån för totalt nästan 180 miljoner euro. OP Gruppen stöder den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen i framtiden genom att finansiera små och medelstora företag med tillväxtpotential.

Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran

OP Gruppen har lämnat in sitt svar på Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran från 2015. Myndigheterna reder ut OP Gruppens marknadsställning inom hushållsbankstjänster och prissättningen av skadeförsäkringsprodukter. Myndigheterna utreder fortfarande ärendet.

Försäljning av kortinlösen- och betalterminaltjänster

OP Gruppen och Nets undertecknade 5.4.2017 ett avtal enligt vilket OP sålde sitt avtals- och betalterminalbestånd för kortinlösen- och betalterminaltjänster till Nets som specialiserat sig på digital betalningsförmedling. Med tjänsterna för kortinlösen och betalterminaler kan köpmännen ta emot kortbetalningar som ett betalningssätt för inköp. Genom köpet övergick cirka 15 000 köpmäns avtal om kortinlösen- och betalterminaltjänster från OP till Nets. OP och Nets har

samarbetat inom de tjänster som är föremål för köpet sedan 2011. För köpet intäktsfördes 2 miljoner euro på OP Företagsbankskoncernens resultat.

OP Gräsrotsfinansiering lanserades

I september lanserades OP Gräsrotsfinansiering: en helt digital tjänst som förenar företag som behöver finansiering med placerarna. OP fungerar som förmedlare av finansiering i tjänsten. Tjänsten är för företagen en ny form för att finansiera tillväxten och för placerarna ett sätt att stöda verksamhet som motsvarar deras värden och stöda lokala företag. Gräsrotsfinansiering lämpar sig särskilt bra för snabbt växande små och medelstora företag.

I bästa fall skapar gräsrotsfinansiering ny tillväxt och nya arbetsplatser i Finland och den passar därför som finansieringsform för OPs samhälleliga verksamhet.

Timo Ritakallio blir ordförande för styrelsen

Förvaltningsrådet för OP Gruppens centralinstitut utnämnde 20.9.2017 juris magister, MBA och teknologie doktor Timo Ritakallio till ny chefdirektör för OP Gruppen. I och med utnämningen blir han också ordförande för OP Företagsbanken Abp:s styrelse. Hans uppdrag i OP Gruppen börjar 1.3.2018. Reijo Karhinen, som varit chefdirektör för OP Gruppen och ordförande för OP Företagsbanken Abp:s styrelse, gick i enlighet med sitt direktörsavtal i pension 31.1.2018. Tony Vepsäläinen sköter styrelseordförandens uppgifter tills den nya ordföranden inleder sitt uppdrag.

Effektivitetsmålet preciserades

Förvaltningsrådet preciserade OP Gruppens effektivitetsmål 26.10.2017. Enligt det tidigare målet skulle kostnaderna för OP Gruppens nuvarande affärsrörelse 2019 ligga på högst samma nivå som 2015. Det nya målet är att kostnaderna för OP Gruppens nuvarande affärsrörelse 2020 är lika stora som kostnaderna 2015. OP Företagsbankens styrelse uppdaterade kostnads målet så att det motsvarar gruppens mål.

EIB-finansiering som stöd för medelstora och stora företags investeringar

Europeiska investeringsbanken (EIB) har avtalat med OP om en finansieringsmodell med riskdelningsgaranti för stora och medelstora företag. I november undertecknades ett avtal mellan OP Företagsbanken och EIB. Med avtalet ger OP medelstora finländska företag tillgång till ett finansieringspaket på 300 miljoner euro. Riskdelningsgarantin riktas till lämpliga finansieringsobjekt hos OP Företagsbankens medelstora företagskunder.

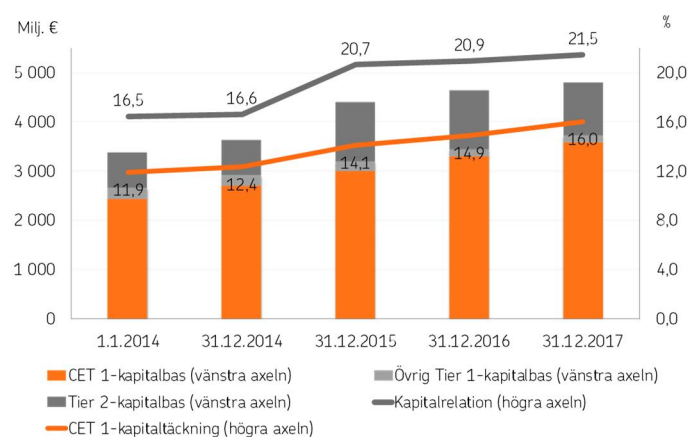
Avtalet riktar sig till enskilda objekt och ger möjlighet till högst 20 avtal inom garantin. En riskdelningsgaranti kan tillämpas på objekt där finansieringen uppgår till 7,5–50 miljoner euro. EIB ansvarar självständigt för ratingen och prissättningen av finansieringen för garantins del, och i riskdelningsmodellen uppstår ingen prissättningsförmån som kunde överföras på kunden.

Jouko Pölönen avgår från OP

Jouko Pölönen avgår som verkställande direktör för OP Företagsbanken Abp 30.4.2018 för att bli verkställande direktör för Ilmarinen. Jouko Pölönen har arbetat i gruppen sedan 2001, och från 2014 som direktionsledamot svarat för bankrörelsesegmentet på grupplanen.

Koncernens kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Kapitaltäckning för kreditinstitut

Koncernens CET1-kapitaltäckning var vid slutet av rapportperioden 16,0 procent (14,9). Koncernens mål för CET1-kapitaltäckningen är 15 procent.

Kapitaltäckningen i kreditinstitutsverksamheten är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen höjer i praktiken den nedre gränsen till 10,5 procent för kapitalrelationen och till 7 procent för CET1-kapitaltäckningen.

Kärnprimärkapitalet uppgick till 3,6 miljarder euro (3,3) vid slutet av rapportperioden. Kärnprimärkapitalet ökade till följd av resultatet av segmenten Bankrörelse och Övrig rörelse samt utdelningar från försäkringsbolag.

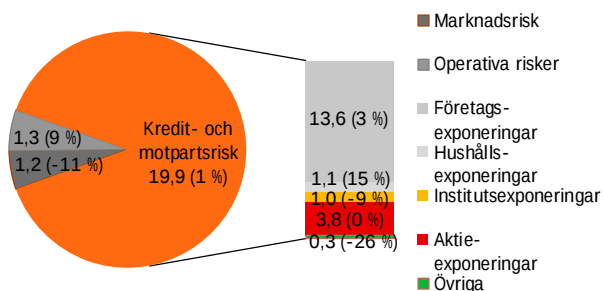
Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick vid slutet av rapportperioden till 22,3 miljarder euro (22,1), vilket är 1,1 procent större än vid det föregående årsskiftet. De genomsnittliga riskvikterna för kreditrisken minskade från det föregående årsskiftet sedan kvaliteten på kreditstocken förbättrats och kalkyleringen optimerats. Finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med ECB:s tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 3,7 miljarder euro i riskvägda poster för koncernens interna innehav i försäkringsföretag med en riskvikt på cirka 280 procent.

OP Företagsbankskoncernen ingår i OP Gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i december 2017 att tills vidare inte ställa något konkraktykliskt buffertkrav för bankerna. För bolånen trädde en lägsta gräns för riskvikten på 15 procent i kraft vid början av 2018 för minst två år. Den lägsta gränsen för riskvikten för bolån gäller OP Gruppen, och den har ingen inverkan på OP Företagsbanken.

Finansministeriet förbereder att inta en systemriskbuffert i kreditinstitutslagen. Enligt utkastet skulle Finansinspektionen kunna fastställa en systemriskbuffert på 0–5 procent.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp 31.12.2017
totalt 22,3 mrd.€
(förändring från årets början 1 %)

ECB:s tillsyn

OP Gruppen lyder under ECB:s tillsyn. ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). ECB:s buffertkrav (P2R) är 1,75 procent. Med beaktande av buffertkravet är OP Gruppens minimigräns för kapitaltäckningen 10,75 procent för CET1-kapitaltäckningen och 14,25 procent för kapitalrelationen. Dessutom har ECB som kapitaltäckningsvägledning (P2G) fastställt 1,0 procent. Om gränsen överskrids påverkas t.ex. vinstutdelningen inte av det. Då den här vägledningen beaktas är OP Gruppens CET1-kapitalkrav 11,75 procent. OP Gruppens kapitaltäckning överstiger klart den nya miniminivån. ECB:s buffertkrav enligt prövning gäller inte OP Företagsbanken.

OP Gruppen underrättades 2.2.2017 om att ECB beslutat att fastställa ett riskviktsgolv för OP Gruppens hushållsexponeringar för en tid på 18 månader. Beslutet beror på att ECB noterat brister i styrnings- och valideringsprocessen för den IRBA-metod (Internal Ratings Based Approach) som OP Gruppen tillämpar för kapitaltäckningsanalysen, i synnerhet att valideringar försenats. De centralaste bristerna är redan korrigerade. Korrigeringen av de återstående bristerna framskrider planenligt. Beslutet gäller inte OP Företagsbanken.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat.

Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board) i Bryssel. Resolutionsmyndigheten håller på att fastställa ett minimibelopp enligt resolutionslagen för OP Gruppen på grupplanen.

Skadeförsäkringsbolagens solvens

Solvensställningen var en aning svagare än vid det föregående årsskiftet. Utdelningarna minskade kapitalbasen.

Skadeförsäkringens Solvens II

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalbas, milj. €*	902	983
Kapitalkrav, milj. €*	666	687
Solvensprocent*	135	143
Solvensprocent (utan övergångsbestämmelser)	135	127

*med beaktande av övergångsbestämmelser.

Rating

OP Företagsbanken Abp:s rating 31.12.2017

Rating-institut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Stabila	AA-	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Försäkring Ab:s rating 31.12.2017

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	A+	Stabila
Moody's	A3	Stabila

OP Företagsbanken Abp och OP Försäkring Ab har ratingar från Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited och Moody's Investors Service Ltd. Vid bedömningen av företagens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens ekonomiska situation.

Varken OP Företagsbanken Abp:s eller OP Försäkring Ab:s rating har ändrats under rapportperioden.

Standard & Poor's bekräftade i juli 2017 OP Företagsbanken Abp:s långfristiga rating till AA- och kortfristiga rating till A-1+. Utsikterna för ratingarna hölls stabila. Samtidigt bekräftade Standard & Poor's också att OP Försäkring Ab:s rating är A+ och att utsikterna är stabila.

Riskhantering

Riskhanteringsens uppgift är att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Målet är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

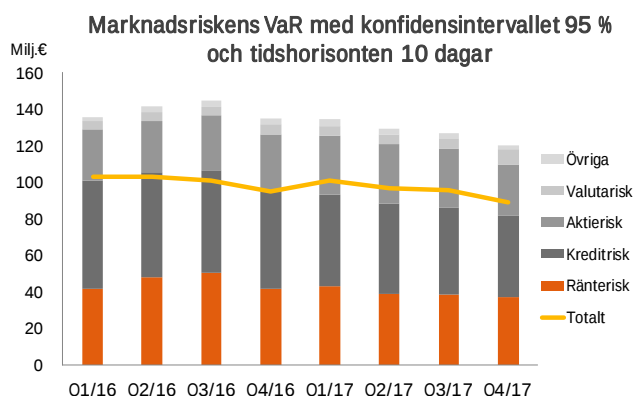
Betydande risker i OP Företagsbankskoncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, likviditetsrisken, försäkringsrisken och koncentrationsrisken. De strategiska riskerna, anseenderisken och de operativa riskerna (inkl. compliance-risken), är nära förknippade med alla affärsrörelser.

Koncernens riskposition

Den goda riskhanteringsförmågan och moderata målrisknivån höll kreditriskpositionen stabil.

Koncernens finansieringsposition och likviditet är goda. Tillgången på finansiering har hållits god.

Koncernens marknadsriskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken, var 89 miljoner euro (95) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår skadeförsäkringsbolagets totala omslutning, trading-funktionen och likviditetsreserven hos övrig rörelse samt gruppens treasurys ränteposition.

De operativa riskerna uppskattas vara moderata. Den snabba utvecklingen av verksamheten och tjänsterna ställer dock ytterligare utmaningar för riskhanteringen de närmaste åren. De realiserade operativa riskerna medförde kostnader för cirka 1,0 miljoner euro (0,4) under rapportperioden.

Riskerna i förmånsbestämda pensionsplaner ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, framtida pensionshöjningar samt till den längre förväntade livslängden. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp. Den minskning i nettoskulden för förmånsbestämda pensionsplaner som under rapportperioden bokförts i övrigt totalresultat förbättrade rapportperiodens totalresultat före skatt med 4 miljoner euro. Nettoskulden minskade av att intäkterna från placeringsverksamheten var god och av att förhöjningsantagandet för kommande arbetspensioner minskade. Den ökade av OP Eläkekassas erfarenhetsbaserade justeringar. Under jämförelseperioden försvagade ökningen i nettoskulden för förmånsbestämda pensionsplaner totalresultatet före skatt med 79 miljoner euro.

Bankrörelse

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsriskerna.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev stabil och riskerna måttfulla.

Det totala beloppet av problemfordringar uppgick till 195 miljoner euro (198). Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker och lånefordringar som beviljats en eftergift på grund av kundens ekonomiska svårigheter. Lånefordringar som beviljats en eftergift är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Nedskrivningarna utgjorde 0,05 procent av kredit- och garantistocken (0,18).

De totala exponeringarna i bankrörelsen (inkl. kundtransaktioner med derivat) uppgick till 31,6 miljarder euro (29,3). Andelen exponeringar i de bästa ratingklasserna 1–5,5 (exklusive privatkunderna), var 66,4 procent (65,9). De svagare ratingklasserna 11–12 stod för 0,6 procent (0,7). Av de totala exponeringarna inom Bankrörelsen utgjorde företagsexponeringarna (inkl. bostadssammanslutningar och företagsekunders hushållsexponeringar) 87,9 procent (88,1). Av företagsexponeringarna på investeringsnivån (ratingklasserna 1–5,5) var andelen klassificerade exponeringar 65,4 procent (64,9) medan exponeringarna inom de två sämsta klasserna uppgick till 187 miljoner euro (196), dvs. 0,7 procent (0,8).

Bankrörelsens totala exponeringar per exponeringsklass, mrd. €

	31.12.2017	31.12.2016	Förändring
Företagsexponeringar*	27,8	25,8	1,9
Hushållsexponeringar	1,7	1,5	0,2
Finansiella institut och försäkringsföretag	1,2	0,7	0,4
Offentlig sektor	1,0	1,2	-0,3
Totalt	31,6	29,3	2,3

*inkl. bostadssammanslutningar och företagsekunders hushållsexponeringar

Bankrörelsens totala exponeringar per ratingklass*, mrd. €

Ratingklass	31.12.2017	31.12.2016	Förändring
1,0–2,0	2,2	1,7	0,5
2,5–5,5	17,7	16,6	1,1
6,0–7,0	6,5	5,9	0,6
7,5–9,0	3,2	3,2	0,0
9,5–10,0	0,2	0,2	0,0
11,0–12,0	0,2	0,2	0,0
Totalt	29,9	27,8	2,1

*exkl. privatkunder

Fyra kunders exponeringar överskred 10 procent av den kapitalbas som täcker exponeringarna efter avdragsposter och övrig kreditriskreducering. De stora exponeringarna uppgick vid slutet av rapportperioden till 1,9 miljarder euro (0,0) och kapitalbasen för täckning av exponeringarna uppgick till 4,3 miljarder euro (4,6).

Branschfördelningen av exponeringarna mot företag och bostadssammanslutningar hölls väl spridd. De mest betydande branscherna var energi 14,8 procent (13,2), handel 11,1 procent (10,5) och tjänster 9,6 procent (7,3).

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum ökade till 2,5 miljarder euro (2,0), vilket var 7,8 procent (6,9) av de totala exponeringarna i Bankrörelsen.

Uppföljningen av exponeringarna inom Bankrörelsen redovisas nu enligt exponeringsgrupper i stället för de tidigare kundsektorerna. Jämförelseuppgifterna har justerats i enlighet med den nya uppföljningen.

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En förlängning av den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 45 miljoner euro. En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 27 miljoner euro.

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet.

Placeringarnas riskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 52 miljoner euro (57) vid

slutet av rapportperioden. Inga betydliga förändringar skedde i placeringsportföljens tillgångsslagsfördelning. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats utöver med räntederivat också med obligationslån. Ränte- och kreditrisken i portföljen förblev stabil. Säkringsgraden för ränterisken för försäkringsskulden har hållits stabil.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom segmentet Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Marknadsrisken har störst betydelse för skuldebrev som ingår i likviditetsreserven.

Marknadsrisken i relation till marknadsvärdet av skuldebrev i likviditetsreserven (VaR 95 %) förblev stabil under rapportperioden. Placeringarna minskade något. Inga betydliga förändringar skedde i tillgångsslagsfördelningen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som upprätthålls av OP Företagsbanken och som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven och de övriga källorna för tilläggsfinansiering i enlighet med beredskapsplanen räcker till för att täcka finansieringsbehovet för minst två år i situationer där marknadsupplåningen inte skulle fungera och där inlåningen skulle minska måttligt.

Skuldebrev som godtas som säkerhet minskade bland annat till följd av att de användes som säkerhet i TLTRO-II-finansieringstransaktionen.

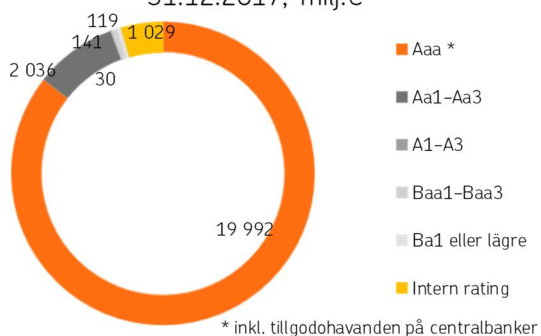
OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt övergångsbestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 80 procent 2017 och minst 100 procent från början av 2018. OP Gruppens LCR-relationstal var vid slutet av december 123 procent.

Likviditetsreserv

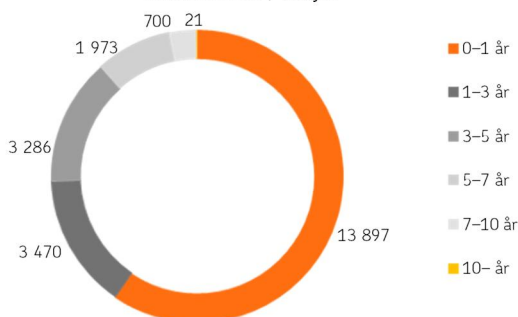
Mrd. €	31.12.2017	31.12.2016	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	12,8	9,3	37,2
Skuldebrev som godtas som säkerhet	9,1	11,2	-18,7
Företagskrediter som godtas som säkerhet		0,1	
Totalt	21,9	20,6	6,2
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,5	1,4	5,8
Likviditetsreserven till marknadsvärde	23,3	22,0	6,2
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,7	-0,7	2,5
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	22,7	21,3	6,3

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och krediter som godtas som säkerhet. Skuldebrev i likviditetsreserven har i reservkalkylen värderats till marknadsnoteringar.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating
31.12.2017, milj.€

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet
31.12.2017, milj.€

Andelsbankerna och OP Andelslag jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för OP Företagsbanken Abp som är centralbank för OP Gruppen. Av de totala exponeringarna för segmenten Övrig rörelse och Bankrörelse bestod 16,0 procent av OP Gruppens (exkl. OP Företagsbankskoncernens) exponeringar. De här exponeringarna ökade under året med 0,4 miljarder euro, dvs. med 3,6 procent. Andelsbankernas och OP Andelslags exponeringar hör till investeringsnivån.

Segmentet Övrig rörelses totala exponeringar per ratingklass, mrd. €

Ratingklass	31.12.2017	31.12.2016	Förändring
1,0–2,0	31,5	29,7	1,8
2,5–5,5	5,6	6,8	-1,2
6,0–7,0	0,0	0,0	0,0
7,5–9,0	0,5	0,1	0,4
9,5–10,0	0,0	0,0	0,0
11,0–12,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	37,6	36,6	-1,0

Segmentens resultat

OP Företagsbankskoncernens rörelsesegment är Bankrörelse och Skadeförsäkring. Hälso- och välbefinnanderörelsen ingår i rörelsesegmentet Skadeförsäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet Övrig rörelse, t.ex. funktioner som stöder OP Gruppen och dess affärsrörelse såsom centralbanken och likviditetsreserven. Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av koncernens bokslut.

Bankrörelse

- Bankrörelsens resultat före skatt ökade till 344 miljoner euro (260) då räntenettot och nettointäkterna från placeringsverksamheten ökat.
- Utlåningen ökade på ett år med 9,5 procent till 20,1 miljarder euro.
- Andelen nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken minskade till 0,05 procent (0,18).
- Kostnads-intäktsrelationen var 31,4 procent (32,8).
- De mest betydande satsningarna inom bankrörelsen gällde utvecklingen av system för finansiering och betalning.
- I slutet av 2017 öppnades ett representationskontor i Shanghai i Kina för att stöda tillväxt och internationalisering hos finländska företag på marknaden i Asien.

Bankrörelsens nyckeltal

Milj. €	1–12/2017	1–12/2016	Förändring, %
Räntenetto	348	300	16,1
Provisionsintäkter, netto	129	142	-9,5
Nettointäkter från placeringsverksamhet	18	-16	
Övriga rörelseintäkter	24	15	58,9
Intäkter totalt	520	442	17,6
Personalkostnader	54	54	0,6
Avskrivningar och nedskrivningar	11	10	15,1
Övriga rörelsekostnader	98	81	20,5
Kostnader totalt	163	145	12,7
Nedskrivningar av fordringar	12	37	-66,6
Resultat före skatt	344	260	32,2
Kostnads-intäktsrelation, %	31,4	32,8	
Utlåning, mrd. €	20,1	18,0	11,7
Garantier, mrd. €	2,4	2,5	-5,8
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,25	1,41	
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,05	0,18	
Antal anställda	628	652	

Bankrörelsens utlåning ökade på ett år med 9,5 procent till 20,1 miljarder euro. Till ökningen under rapportperioden bidrog en koncernintern förändring på 0,4 miljarder euro i exponeringarna mot kunder. Ändringen hade ingen inverkan på OP Företagsbankskoncernens utlåning. Garantierna uppgick till 2,4 miljarder euro (2,5) och de bindande outtagna kreditlimiterna till 4,5 miljarder euro (4,4).

Som partner för företagen vill OP Företagsbanken med sin verksamhet främja framgången för den inhemska företagsrörelsen och internationaliseringen. I slutet av 2017 öppnades ett representationskontor i Shanghai i Kina för att

stöda tillväxt och internationalisering hos finländska företag på marknaden i Asien.

I september lanserades OP Gräsrotsfinansiering: en helt digital tjänst som förenar företag som behöver finansiering med placerarna. OP fungerar som förmedlare av finansiering i tjänsten. Gräsrotsfinansiering lämpar sig särskilt bra för snabbt växande små och medelstora företag. Inom tjänsten har redan en finansieringsomgång fullbordats, och i december startade en annan finansieringsomgång, som fullbordades i januari.

I november undertecknades som första i Europa ett avtal om en finansieringsmodell med riskdelningsgaranti för stora och medelstora företag med Europeiska investeringsbanken (EIB).

Med avtalet ger OP Företagsbanken medelstora finländska företag tillgång till ett finansieringspaket på 300 miljoner euro. Riskdelningsgarantin riktas till lämpliga finansieringsobjekt hos OP Företagsbankens medelstora företagskunder. Dessutom har två andra pågående garantiprogram, SME InnovFin och SME Initiative, väckt intresse bland våra företagskunder, och med hjälp av programmen kan vi stöda våra kunders investeringar och tillväxt.

Förväntningarna på högre räntor ökade försäljningen av ränteskydd till privat- och företagskunder. Exempelvis för bolån tecknades nästan femfaldigt mer ränteskydd än året innan.

Januari–december

Bankrörelsens resultat före skatt ökade med 32,2 procent till 344 miljoner euro (260). Intäkterna ökade med 17,6 procent och kostnaderna med 12,7 procent. Tillväxten i utlåningen och den positiva CVA-justeringen ökade intäkterna från jämförelseperioden. Till följd av de ökade intäkterna förbättrades kostnads-intäktsrelationen till 31,4 procent (32,8).

Räntenettot ökade med 16,1 procent till 348 miljoner euro till följd av att utlåningen ökade och kostnaderna för upplåningen minskade.

Bankrörelsens nettoprovisionsintäkter minskade med 9,5 procent till 129 miljoner euro (142). Till medlemsbankerna betalades större provisioner för försäljningen av derivat- och valutaprodukter än under jämförelseperioden, vilket ökade rapportperiodens provisionskostnader.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade på grund av den positiva CVA-justeringen till följd av ränteändringarna och andra ändringar på marknaden. CVA-justeringen var 21 miljoner euro positiv, medan den för jämförelseperioden var 12 miljoner euro negativ.

De övriga rörelsekostnaderna ökade av intäkterna på 2 miljoner euro i anslutning till försäljningen av kortinlösen- och betalterminaltjänsterna, krediteringen av upplåningskostnader på 3 miljoner euro från segmentet Övrig rörelse och intäkterna från bolånegarantier på 1 miljon euro som överförts från OP Försäkring Ab till OP Företagsbanken.

Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen uppgick till 12 miljoner euro (37), dvs. 0,05 procent av kredit- och garantistocken (0,18). Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 35 miljoner euro (37) och återförda nedskrivningar för 22 miljoner euro (0).

Bankrörelsens kostnader uppgick till 163 miljoner euro (145). Personalkostnaderna var ungefär lika stora som under jämförelseperioden, dvs. 54 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 20,5 procent till 98 miljoner euro (81). ICT-kostnaderna ökade med 13 miljoner euro.

Under rapportperioden överfördes OP Företagsbankens back office-funktioner till OP Gruppens centraliserade tjänster, vilket minskade antalet anställda i Bankrörelsen från jämförelseperioden.

Skadeförsäkring

- Resultatet före skatt var 193 miljoner euro (231). Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 175 miljoner euro (102). Resultatet före skatt till verkligt värde var 108 miljoner euro (300).
- Premieintäkterna ökade med 0,9 procent (1,6). Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 135 miljoner euro (85).
- Diskonteringsräntan för pensionsåtaganden sänktes i september till 1,5 procent. Sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsersättningarna med 102 miljoner euro (55).
- Den operativa totalkostnadsprocenten var 96,1 (87,6) och den operativa driftskostnadsprocenten 20,3 (18,5). Totalkostnadsprocenten var 97,6 (89,1). Den sänkta diskonteringsräntan och svaga skadeutvecklingen försämrade totalkostnadsprocenterna.
- OP Gruppen säljer hela aktiestocken i sitt baltiska dotterbolag Seesam Insurance AS jämte filialerna i Lettland och Litauen till Vienna Insurance Group (VIG). Parterna har undertecknat köpbrevet 18.12.2017.
- Förnyelsen av skadeförsäkringens bassystem har börjat. Under rapportperioden lanserades en ny trafikförsäkring samt en hemförsäkring och reseförsäkring i den helt digitala tjänstefamiljen OP Nano.

Skadeförsäkringens nyckeltal

Milj. €	1–12/2017	1–12/2016	Förändring, %
Premieintäkter	1432	1 420	0,9
Försäkringsersättningar	970	883	9,8
Övriga kostnader	3	3	4,3
Försäkringsnetto	459	534	-14,0
Nettointäkter från placeringsverksamhet	175	102	71,1
Övriga nettointäkter	-61	-77	-20,1
Intäkter totalt	573	559	2,4
Personalkostnader	102	100	2,3
Avskrivningar och nedskrivningar	50	40	25,7
Övriga rörelsekostnader	226	187	21,2
Kostnader totalt	378	326	16,0
OP-bonus till ägarkunder	2	2	5,0
Resultat före skatt	193	231	-16,7
Totalkostnadsprocent	97,6	89,1	
Operativ totalkostnadsprocent	96,1	87,6	
Operativ skadeprocent	75,8	69,1	
Operativ driftskostnadsprocent	20,3	18,5	
Operativ riskprocent	69,3	63,3	
Operativ omkostnadsprocent	26,9	24,3	
Solvensprocent (Solvens II)*	135	143	
Stora skador med skadekostnad för egen räkning	78	61	
Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren (run off-resultat)	35	60	
Antal anställda	1 774	1 730	

*Siffran redovisas med beaktande av övergångsbestämmelser.

Premieintäkterna från privatkunderna och Baltikum ökade. Premieintäkterna från företagskunder var mindre än under jämförelseperioden. Den allt hårdare priskonkurrensen, särskilt inom trafikförsäkringen och företagsförsäkringarna, återspeglade sig i intäktsutvecklingen bland såväl privat- som företagskunderna. Skadeutvecklingen var sämre än under jämförelseperioden.

OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden

användes för betalningen av 2 314 000 försäkringsräkningar (2 200 000), av vilka 327 000 räkningar (297 000) betalades helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 114 miljoner euro (107).

Utvecklingen av nät- och mobiltjänster hör till skadeförsäkringens prioritetsområden inom såväl försäkringstjänsten som ersättningstjänsten. De nya tjänsterna Skadehjälpen och skadeanmälan i OP-mobilen har använts flitigt.

Av privatkundernas skador anmäls nästan 70 procent elektroniskt. Under rapportperioden lanserade OP den nya, helt digitala OP Nano-tjänstefamiljen och inom den en hemförsäkring i maj och en reseförsäkring i september.

Pohjola Hälsa Ab:s sjukhusnätverk kompletterades under rapportperioden med två nya Pohjola Sjukhus. Pohjola Sjukhus i Helsingfors och sjukhuset i Tammerfors, som öppnades 2016, fick i maj sällskap av ett sjukhus i Uleåborg och i augusti av ett sjukhus i Kuopio. Alla fyra Pohjola Sjukhus erbjuder omfattande bashälsovård och specialistsjukvård, undersökningar, operationstjänster samt rehabilitering. Sjukhusnätverket fullbordas i och med Pohjola Sjukhus i Åbo som öppnar i maj 2018.

Förvaltningsrådet behandlade vid sitt sammanträde 28.9.2017 följande etapper i utvidgningen av hälso- och välbefinnanderörelsen enligt strategin. Under de kommande åren är avsikten att utvidga affärsrörelsen bland annat genom att bygga upp ett riksomfattande läkarstationsnätverk. Dessutom reds ut hur tjänsteurvalet kan utvidgas till omsorgstjänster för äldre.

Kunderna har varit nöjda med betjäningen vid Pohjola Sjukhusen. NPS-talet som operationspatienterna gett var i januari–december 97 (96).

OP Gruppen säljer hela aktiestocken i sitt baltiska dotterbolag Seesam Insurance AS jämte filialerna i Lettland och Litauen till Vienna Insurance Group (VIG). Parterna har undertecknat köpebrevet 18.12.2017. Avsikten är att företagsaffären ska genomföras under 2018, förutsatt att affären får myndigheternas godkännande och att de övriga villkoren för affären uppfylls.

Januari–december

Resultatet före skatt var 193 miljoner euro (231). Försäkringsnettot sjönk med 14,0 procent till 459 miljoner euro främst till följd av sänkningen av diskonteringsräntan. De nettointäkter från placeringar som bokförts i resultaträkningen ökade med 73 miljoner euro. Realisationsvinster från placeringar uppgick till 132 miljoner euro (55). Resultatet före skatt till verkligt värde var 108 miljoner euro (300).

Den operativa totalkostnadsprocenten var 96,1 (87,6). De operativa nyckeltalen innehåller inte avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet.

Premieintäkter

Milj. €	1–12/2017	1–12/2016	Förändring, %
Privatkunder	786	771	1,9
Företagskunder	584	591	-1,3
Baltikum	62	58	8,2
Totalt	1 432	1 420	0,9

Utan sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsersättningarna med 4,8 procent. Skadekostnaden för

nya storskador på egendom och verksamhet var större än under jämförelseperioden. Under januari–december registrerades 85 nya (78) stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 78 miljoner euro (61). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i avsättningarna för de lagstadgade pensionerna var mindre än under jämförelseperioden. Under januari–december var förändringen i avsättningarna för pensionerna -8 miljoner euro (10). I slutet av september sänktes diskonteringsräntan till 1,5 procent. Vid slutet av 2016 var den genomsnittliga diskonteringsräntan 1,97 procent. Sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsersättningarna med 102 miljoner euro (55). Förändringen i diskonteringsräntan försvagade den operativa totalkostnadsprocenten med 7,1 procentenheter (3,9).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 35 miljoner euro (60). Den operativa skadeprocenten var 75,8 (69,1). Den operativa riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 69,3 (63,3).

Kostnaderna ökade med 16,0 procent till följd av de ökade ICT-kostnaderna och utvidgningen av hälso- och välbefinnanderörelsen och var 52 miljoner euro större än under jämförelseperioden. Den operativa driftskostnadsprocenten var 20,3 (18,5). Den operativa omkostnadsprocenten, som innehåller de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 26,9 (24,3).

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	1–12/2017 Bidrag milj. €	CR, %	1–12/2016 Bidrag milj. €	CR, %
Privatkunder	93	88,1	130	83,1
Företagskunder	-41	107,0	41	93,1
Baltikum	3	95,3	5	91,1
Totalt	55	96,1	176	87,6

Sänkningen av diskonteringsräntan försvagade den försäkringstekniska lönsamheten för såväl privatkunderna som i synnerhet företagskunderna. Företagskundernas bidrag utan den förändring i diskonteringsräntan som överstiger planen var 4 miljoner euro negativt. Den svaga skadeutvecklingen belastade i synnerhet storkundernas lönsamhet.

Placeringsverksamheten

Skadeförsäkringens nettointäkter från placeringarna till verkligt värde var 135 miljoner euro (85). Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulderna till marknadsvillkor.

Placeringsbeståndets fördelning

%	31.12.2017	31.12.2016
Obligationslån och räntefonder*	68,0	74,4
Alternativa placeringar*	4,7	3,2
Aktier	8,5	8,1
Kapitalplaceringar	1,9	2,9
Fastigheter	8,3	9,8
Penningmarknaden	8,5	1,9
Totalt	100	100

*Olikvida fonder med säkerhet i fastighet och låg risk har i placeringsbeståndet flyttats från klassen obligationslån och räntefonder till klassen alternativa placeringar. Jämförelseuppgifterna i tabellen har justerats.

Skadeförsäkringsrörelsens placeringsbestånd var vid slutet av rapportperioden 3 903 miljoner euro (3 876). Placeringarna på investeringsnivån stod för 95 procent (91), och 65 procent (62) av placeringarna hade en rating på minst A-. Vid slutet av rapportperioden var ränteplaceringarnas modifierade duration 5,1 (5,4).

Den genomsnittliga avkastningen på direkta placeringar i obligationslån till förfallodagen beräknad enligt anskaffningsvärdet för instrumenten (running yield) var 1,8 procent (1,7).

Övrig rörelse

- Resultatet före skatt var 2 miljoner euro negativt (13). Resultatet minskade på grund av att Centralbankens resultat var mindre än under jämförelseperioden.
- I resultatet ingår realisationsvinster på skuldebrev för 19 miljoner euro (19) och intäkter från utdelningar för 11 miljoner euro (3).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Övrig rörelses nyckeltal

Milj. €	1-12/2017	1-12/2016	Förändring, %
Räntenetto	-68	-48	43,1
Provisionsintäkter, netto	-94	-84	11,3
Nettointäkter från placeringsverksamhet	195	159	22,5
Övriga rörelseintäkter	8	13	-36,0
Intäkter totalt	41	40	2,2
Personalkostnader	8	8	6,8
Övriga kostnader	36	19	87,3
Kostnader totalt	43	27	59,0
Nedskrivningar av fordringar	0	0	
Resultat före skatt	-2	13	
Fordringar på och skulder till andelsbankerna nettofinansieringsposition, mrd. €	-2,8	1,1	
Antal anställda	50	72	-30,7

OP Företagsbankens tillgång på finansiering hölls god. OP Företagsbanken emitterade långfristiga obligationslån till seniorvillkor i januari–december för totalt 1,0 miljarder euro. På den internationella kapitalmarknaden emitterades i april ett obligationslån till senior-villkor för 500 miljoner euro med löptiden fem år. Dessutom deltog OP Företagsbanken i mars i den andra serien av Europeiska centralbankens riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-II) med totalt 1,0 miljarder euro. Totalt har OP Företagsbanken deltagit i TLTRO-II-finansieringstransaktionen med 4,0 miljarder euro.

Snittmarginalen för skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor och för TLTRO-II-finansieringen var i december 19 räntepoäng (31). Kostnaderna för marknadsupplåning minskar på grund av användningen av TLTRO-II-finansiering samt då upplåning till högre kostnad förfaller.

Andelsbankernas placeringar i OP Företagsbankens Centralbank var vid slutet av rapportperioden större än andelsbankernas finansiering från Centralbanken. Andelsbankernas placeringar ökade till följd av OP-Bostadslånebankens upplåning med säkerställda obligationslån, som i allt större grad än förut kanaliserades till Centralbanken som placeringar från andelsbankerna.

Januari–december

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var 2 miljoner euro negativt (13). Resultatet före skatt till verkligt värde var 35 miljoner euro (38). Resultatet minskade på grund av att Centralbankens resultat var mindre än under jämförelseperioden. Centralbanken hanterar hela gruppens

likviditet samt i viss utsträckning också räntenettet i den finansiella balansräkningen. Resultatet i förhållande till jämförelseperioden kan variera beroende på affärsrörelsens finansieringsbehov och det räntenetto som riktar sig till Centralbanken.

Derivatrörelsen inverkade sänkande på räntenettet och ökade på nettointäkterna från värdepappershandel som ingår i nettointäkterna från placeringsverksamheten. Enligt koncernens bokföringspraxis ingår intäkter från derivatinstrument både i räntenettet och i nettointäkterna från värdepappershandel. Fördelningen av intäkter mellan de här resultaträkningsposterna kan variera avsevärt beroende på vilka derivatinstrument som används vid hanteringen av positionen. Nettointäkterna från placeringsverksamhet ökade från jämförelseperioden med 36 miljoner euro, då derivatrörelsen ökade nettointäkterna från handeln, som ingår dem. Dessutom ingick det i nettointäkterna från placeringsverksamheten realisationsvinster av skuldebrev för 19 miljoner euro (19) och intäkter från utdelningar för 11 miljoner euro (3). I rapportperiodens intäkter från utdelningar ingick 7 miljoner euro i ränta på andelskapitalet från Finlands Kreditandelslag.

Nettoprovisionsintäkterna minskade av att de kundintäkter som betalades för derivat- och valutarörelsen till segmentet Bankrörelse var större än under jämförelseperioden.

Under jämförelseperioden ökade de övriga rörelseintäkterna till följd av kostnaderna för den centraliserade likviditetsreserven som debiterats segmentet Bankrörelse och OP Gruppens övriga kreditinstitut. Rapportperiodens övriga kostnader ökade däremot av intäkter från likviditetsreserven som krediterats dem.

OP Företagsbankens back office-funktioner överfördes till OP Gruppens centraliserade tjänster, vilket minskade antalet anställda från jämförelseperioden.

Koncernens strukturarrangemang

OP Företagsbankskoncernen planerar en fortsatt omstrukturering där också segmentet Skadeförsäkring skulle överföras från OP Företagsbankskoncernen till att ägas direkt av OP Andelslag. Dessutom övervägs möjligheten att skilja åt centralbanksfunktionerna till ett dotterbolag som helt ägs av OP Andelslag. Inga beslut har fattats om på vilket sätt de här arrangemangen ska genomföras eller om tidtabellen för dem.

OP Företagsbankens back office-funktioner överfördes 1.5.2017 till OP Gruppens centraliserade tjänster. Centraliseringen av bakgrundsuppgifter är en del av OP Gruppens strategi.

Utländska dotterbolag

I Estland bedrivs skadeförsäkringsrörelse av Seesam Insurance AS. Bolaget jämte filialer ska säljas till Vienna Insurance Group. Köpebrevet undertecknades 18.12.2017. Företagsaffären förutsätter myndigheternas godkännande. Seesams premieintäkter för rapportperioden var 62 miljoner euro och det operativa försäkringstekniska bidraget 55 miljoner euro.

OP Företagsbanken Abp har dotterbolag och filialer som tillhandahåller banktjänster för företagskunder i Estland, Lettland och Litauen. OP Företagsbanken undersöker olika strategiska alternativ för bankrörelsen i Baltikum.

Representationskontor

I slutet av rapportperioden öppnades ett representationskontor i Kina. Representationskontoret i Shanghai ska hjälpa kinesiska och finländska sme-företag att nå framgång i sin affärsrörelse. Syftet är att göra det lättare för finländska företag att komma in på de stora marknaderna samt att främja deras framgång och att samtidigt bistå de kinesiska sme-företag som kunde vara intresserade av samarbete med finländska företag.

Representationskontoret i S:t Petersburg lades ner i slutet av rapportperioden. Representationskontoret i S:t Petersburg har betjänat andelsbankernas företagskunder sedan 1994, särskilt i ärenden som gäller kontoöppning och finansiering av driftskapital i samarbete med Raiffeisen Bank International. OP Företagsbankens kunder kommer också i fortsättningen att betjänas i samarbete med Raiffeisen Bank International.

Personal och ersättningar

I segmenten Bankrörelse och Övrig rörelse minskade antalet anställda då OP Företagsbankens back office-funktioner överfördes till OP Gruppens centraliserade tjänster. Antalet anställda inom Skadeförsäkringens hälso- och välbefinnanderörelse ökade från jämförelseåret.

Antal anställda

	31.12.2017	31.12.2016
Bankrörelse	628	652
Skadeförsäkring	1 774	1 730
Övrig rörelse	50	72
Totalt	2 452	2 454

OP Gruppen byggde 2017 upp en verksamhetsmodell för att förnya personalens kompetens. Med modellen förutses en förändring, där digitaliseringen och automatiseringen i framtiden kommer att få en del av de nuvarande uppgifterna i finansbranschen att försvinna. Samtidigt ger de upphov till nytt arbete som kräver ny kompetens. Med verksamhetsmodellen för förnyelse av kompetensen uppmuntras och vägleds de anställda att se till sitt arbetsmarknadsvärde. OP har som mål att erbjuda stöd för att de anställda vilkas arbete i framtiden upphör eller förändras väsentligt ska kunna utbilda sig och hitta nytt arbete. De första stegen enligt modellen tas 2018, och en del av dem har redan pilottestats.

OP Gruppens och OP Företagsbankens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet.

OP Gruppens långsiktiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. Ersättningssystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningssystemen inom finansbranschen.

Som nya långsiktiga målmätare har OP Andelslags förvaltningsråd uppställt OP Gruppens resultat före skatt, kundupplevelsen och digital kommunikation. Målen på grupplanet är desamma såväl i ersättningssystemet för ledningen som i OP Gruppens personalfond.

Förvaltning och ledning

Ledningssystemet vid OP Företagsbanken grundar sig på rörelsesegmenten. OP Företagsbankens verksamhet leds som en del av OP Gruppens ledningssystem.

Till OP Företagsbanken Abp:s styrelse omvaldes vid den ordinarie bolagsstämman till ordförande OP Gruppens chefsdirektör Reijo Karhinen medan till styrelseledamöter omvaldes direktören för OP Gruppens grupp-tjänster Tony Vepsäläinen och OP Gruppens ekonomidirektör Harri Luhtala samt valdes direktören för OP Gruppens gruppstyrning Jari Himanen.

Den ordinarie bolagsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Rajja-Leena Hankonen.

Jouko Pölönen är verkställande direktör för OP Företagsbanken till 30.4.2018.

Förvaltningsrådet för OP Gruppens centralinstitut utnämnde 20.9.2017 juris magister, MBA och teknologie doktor Timo

Ritakallio till ny chefdirektör för OP Gruppen. I och med utnämningen blir han också ordförande för OP Företagsbanken Abp:s styrelse. Hans uppdrag i OP Gruppen börjar 1.3.2018. Reijo Karhinen, som varit chefdirektör för OP Gruppen och ordförande för OP Företagsbanken Abp:s styrelse, gick i enlighet med sitt direktörsavtal i pension 31.1.2018. Tony Vepsäläinen sköter styrelseordförandens uppgifter tills den nya ordföranden inleder sitt uppdrag.

OP Företagsbanken Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel

OP Företagsbanken Abp:s eget kapital 31.12.2017 var 2 697 644 183,43 euro, varav det utdelningsbara egna kapitalet var 1 445 303 773,92 euro.

Bolagsstämmans disponibla utdelningsbara medel:

	euro
Vinsten för räkenskapsperioden 2017	394 080 029,08
Balanserad vinst	778 069 875,37
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	307 931 364,75
Övriga fria fonder	23 449 472,31
Aktiverade utvecklingskostnader	-58 226 967,59
Totalt	1 445 303 773,92

Av bolagets utdelningsbara medel föreslås som utdelning till bolagets aktieägare betalas ut 0,66 euro per aktie, dvs. 210 903 933,90 euro. Härvid kvarstår 1 234 399 840,02 euro i utdelningsbart eget kapital.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i bolagets finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bolagets betalningsförmåga.

Utsikter för 2018

Den ekonomiska tillväxten inom euroområdet nådde 2017 den bästa takten under det innevarande decenniet. Inflationen var ändå måttfull och Europeiska centralbankens politik stimulerande. I Finland var den ekonomiska tillväxten fortsatt snabb och vidsträckt. Investeringarna ökade kraftigt, och företagets lönsamhet förbättrades. Konsumenternas förtroende var fortsatt gott, och sysselsättningen ökade snabbare. Den positiva ekonomiska utvecklingen fortsätter under den närmaste tiden såväl i Finland som inom euroområdet. Penningpolitiken strävar mot att hålla inflationen under året, men de korta räntorna väntas stiga måttfullt. De största riskerna inom den närmaste framtiden har att göra med den allt större osäkerheten på finansmarknaden samt med den politiska miljön. På längre sikt finns en risk för att den ekonomiska tillväxten blir anspråkslös, om inte ekonomin kan förnyas tillräckligt då befolkningen åldras och digitaliseringen framskrider.

Finansbranschen har anpassat sig bra till den nya omvärlden med låga räntor. De låga marknadsräntorna har bromsat upp tillväxten i bankernas räntenetto och försämrat intäkterna från försäkringsbolagens ränteplaceringar, men också förbättrat kundernas kreditbetalningsförmåga. Nedskrivningarna har förblivit små trots att perioden med långsam tillväxt redan har varat i flera år. De viktigaste strategiska riskerna inom finansbranschen förknippas för närvarande med förändringen i kundbeteendet, digitaliseringen i omvärlden och den allt mer invecklade regleringen. Brytningsskedet i branschen hotar att under de närmaste åren bromsa upp tillväxten och bryta ner intäkterna. Finansbranschen står under de närmaste åren inför ett kraftigt behov av att förnyas. Förändringarna i omvärlden ökar vikten av en långsiktig förnyelse samt betydelsen av att styra lönsamheten och kapitaltäckningen.

OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt väntas bli ungefär lika stort som 2017. De viktigaste osäkerhetsfaktorerna i resultatutvecklingen ansluter sig till förändringar i ränte- och placeringsmiljön, utvecklingen för nedskrivningarna, tillväxttakten i affärsverksamheten och storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna.

Alla bedömningar som presenteras i den här bokslutskommunikén grundar sig på de rådande åsikterna om utvecklingen av omvärlden, OP Företagsbankskoncernen och dess funktioner och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Resultaträkning

Milj. €	Not	10-12/ 2017	10-12/ 2016	1-12/ 2017	1-12/ 2016
Räntenetto	3	72	50	259	228
Försäkringsnetto	4	137	135	459	534
Provisionsintäkter, netto	5	-10	-14	-24	-4
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	99	94	389	247
Övriga rörelseintäkter		10	3	38	33
Andel av intresseföretagens resultat		0	-2	1	-2
Intäkter totalt		308	266	1 121	1 037
Personalkostnader		43	42	164	162
Avskrivningar och nedskrivningar		21	14	64	51
Övriga rörelsekostnader		98	82	344	281
Kostnader totalt		163	137	573	494
Nedskrivningar av fordringar	7	2	23	12	37
OP-bonus till ägarkunder		0	0	2	2
Resultat före skatt		142	105	535	504
Inkomstskatter		29	24	105	102
Periodens resultat		113	81	430	402
Fördelning:					
Moderföretagets ägare		110	79	424	399
Innehav utan bestämmande inflytande		3	1	6	3
Periodens resultat		113	81	430	402
Rapport över totalresultat					
Periodens resultat		113	81	430	402
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		0	-31	4	-79
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		-26	-26	-37	104
Säkring av kassaflöde		0	-3	-4	-7
Omräkningsdifferenser		0	0	0	0
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		0	6	-1	16
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		5	5	7	-21
Säkring av kassaflöde		0	1	1	1
Periodens totalresultat		93	33	400	416
Fördelning av totalresultat:					
Moderföretagets ägare		90	32	394	412
Innehav utan bestämmande inflytande		2	1	6	4
Periodens totalresultat		93	33	400	416

Balansräkning

Milj. €	Not	31.12. 2017	31.12. 2016
Kontanta medel		12 825	9 336
Fordringar på kreditinstitut		9 294	9 458
Finansiella tillgångar för handel		589	638
Derivatinstrument	10	3 426	4 678
Fordringar på kunder	12	20 120	18 702
Investeringsstillgångar		15 506	16 698
Andelar av intresseföretag		49	46
Immateriella tillgångar		777	790
Materiella tillgångar		115	93
Övriga tillgångar		1 708	2 488
Skattefordringar		35	46
Tillgångar totalt		64 445	62 974
Skulder till kreditinstitut		14 035	10 332
Derivatinstrument		3 216	4 398
Skulder till kunder		18 837	16 178
Försäkringsskuld	13	3 143	3 008
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14	16 791	19 826
Avsättningar och övriga skulder		2 307	3 231
Skatteskulder		419	405
Efterställda skulder		1 547	1 592
Skulder totalt		60 295	58 969
Eget kapital			
Hänförligt till moderföretagets ägare			
Aktiekapital		428	428
Fonden för verkligt värde	15	164	197
Övriga fonder		1 093	1 093
Ackumulerade vinstmedel		2 404	2 179
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		60	109
Eget kapital totalt		4 149	4 005
Skulder och eget kapital totalt		64 445	62 974

Rapport över förändringar i eget kapital

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	Totalt	inflytande	
Eget kapital 1.1.2016	428	120	1 093	1 996	3 637	105	3 741
Periodens totalresultat		77		336	412	4	416
Periodens resultat				399	399	3	402
Övrigt totalresultat		77		-63	13	1	14
Vinstutdelning				-153	-153		-153
Övriga			0	0	0	1	1
Eget kapital 31.12.2016	428	197	1 093	2 179	3 896	109	4 005

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	Totalt	inflytande	
Eget kapital 1.1.2017	428	197	1 093	2 179	3 896	109	4 005
Periodens totalresultat		-33		427	394	6	400
Periodens resultat				424	424	6	430
Övrigt totalresultat		-33		3	-29	0	-30
Vinstutdelning				-201	-201		-201
Övriga			0	0	0	-55	-55
Eget kapital 31.12.2017	428	164	1 093	2 404	4 089	60	4 149

Kassaflödesanalys

Milj. €	1–12/ 2017	1–12/ 2016
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	430	402
Justeringar i periodens resultat	92	121
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	597	-3 842
Fordringar på kreditinstitut	617	183
Finansiella tillgångar för handel	-230	-62
Derivatinstrument	-35	23
Fordringar på kunder	-1 443	-1 552
Investeringsstillgångar	967	-1 695
Övriga tillgångar	721	-740
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	5 499	3 931
Skulder till kreditinstitut	3 730	5 151
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Derivatinstrument	-6	-24
Skulder till kunder	2 659	-1 372
Försäkringsskuld	36	29
Avsättningar och övriga skulder	-921	146
Betald inkomstskatt	-77	-80
Erhållna utdelningar	50	36
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	6 592	569
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	29	15
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	-3	-33
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-79	-94
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	12	6
B. Kassaflöde från investeringar totalt	-41	-106
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, öknings		0
Efterställda skulder, minskningar		-144
Skuldebrev emitterade till allmänheten, öknings	21 060	24 946
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-23 468	-24 282
Betalda utdelningar	-201	-153
C. Kassaflöde från finansiering totalt	-2 609	367
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	3 941	830
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	9 633	8 803
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	13 575	9 633
Erhållna räntor	1 302	1 638
Betalda räntor	-1 060	-1 374
Likvida medel		
Kontanta medel	12 825	9 336
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	749	297
Totalt	13 575	9 633

Uppgifter enligt rörelsesegment

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till bankrörelsen så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 20 % (19 %). Till skadeförsäkringsrörelsen har allokerats kapital så att solvensprocenten (SII) är 120. Allokeringen av kapital inverkar på den interna ränta som segmentet betalar.

	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–december 2017, milj. €					
Räntenetto	348	-15	-68	-6	259
varav interna nettoresultat före skatt	-18	-12	30		
Försäkringsnetto		459		0	459
Provisionsintäkter, netto	129	-58	-94	-1	-24
Nettointäkter från placeringsverksamhet	18	175	195	0	389
Övriga rörelseintäkter	24	11	8	-5	38
Andel av intresseföretagens resultat		1			1
Intäkter totalt	520	573	41	-12	1 121
Personalkostnader	54	102	8		164
Avskrivningar och nedskrivningar	11	50	3		64
Övriga rörelsekostnader	98	226	32	-12	344
Kostnader totalt	163	378	43	-12	573
Nedskrivningar av fordringar	12	0	0		12
OP-bonus till ägarkunder		2			2
Resultat före skatt	344	193	-2		535

	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–december 2016, milj. €					
Räntenetto	300	-21	-48	-4	228
varav interna nettoresultat före skatt	-14	-17	31		
Försäkringsnetto		534		0	534
Provisionsintäkter, netto	142	-61	-84	0	-4
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-16	102	159	2	247
Övriga rörelseintäkter	15	7	13	-2	33
Andel av intresseföretagens resultat		-2			-2
Intäkter totalt	442	559	40	-5	1 037
Personalkostnader	54	100	8	0	162
Avskrivningar och nedskrivningar	10	40	2		51
Övriga rörelsekostnader	81	187	17	-5	281
Kostnader totalt	145	326	27	-5	494
Nedskrivningar av fordringar	37	0	0		37
OP-bonus till ägarkunder		2			2
Resultat före skatt	260	231	13		504

Balansräkning 31.12.2017, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	10	318	12 807	-309	12 825
Fordringar på kreditinstitut	208	6	9 113	-33	9 294
Finansiella tillgångar för handel	-4		593		589
Derivatinstrument	105	10	3 320	-10	3 426
Fordringar på kunder	20 591	0	29	-501	20 120
Investeringsstillgångar	531	3 494	11 612	-131	15 506
Andelar av intresseföretag		49			49
Immateriella tillgångar	63	688	26		777
Materiella tillgångar	0	42	73		115
Övriga tillgångar	92	727	1 095	-205	1 708
Skattefordringar	0	17	19		35
Tillgångar totalt	21 595	5 351	38 687	-1 189	64 445
Skulder till kreditinstitut	506		14 030	-501	14 035
Derivatinstrument	118	15	3 097	-14	3 216
Skulder till kunder	11 410		7 839	-412	18 837
Försäkringsskuld		3 143			3 143
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 178		15 649	-37	16 791
Avsättningar och övriga skulder	976	540	992	-202	2 307
Skatteskulder	1	75	343	0	419
Efterställda skulder		135	1 412		1 547
Skulder totalt	14 189	3 908	43 362	-1 164	60 295
Eget kapital					4 149

Balansräkning 31.12.2016, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	4	90	9 329	-87	9 336
Fordringar på kreditinstitut	187	6	9 280	-15	9 458
Finansiella tillgångar för handel	-4		642		638
Derivatinstrument	94	26	4 582	-23	4 678
Fordringar på kunder	18 342	0	721	-361	18 702
Investeringsstillgångar	589	3 711	12 498	-100	16 698
Andelar av intresseföretag		46			46
Immateriella tillgångar	63	701	26		790
Materiella tillgångar	2	46	45		93
Övriga tillgångar	85	707	1 905	-209	2 488
Skattefordringar	0	10	36		46
Tillgångar totalt	19 362	5 345	39 063	-795	62 974
Skulder till kreditinstitut	352		10 357	-377	10 332
Derivatinstrument	109	17	4 297	-25	4 398
Skulder till kunder	9 519		6 760	-101	16 178
Försäkringsskuld		3 008			3 008
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 244		18 616	-35	19 826
Avsättningar och övriga skulder	1 249	541	1 649	-208	3 231
Skatteskulder	1	95	310	0	405
Efterställda skulder		135	1 457		1 592
Skulder totalt	12 475	3 796	43 445	-747	58 969
Eget kapital					4 005

Noter

- Not 1 Redovisningsprinciper
- Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen
- Not 3 Räntenetto
- Not 4 Försäkringsnetto
- Not 5 Provisionsintäkter, netto
- Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet
- Not 7 Nedskrivningar av fordringar
- Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder
- Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
- Not 10 Derivatinstrument
- Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning
- Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
- Not 13 Försäkringsrörelsens skulder
- Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt
- Not 16 Ställda säkerheter
- Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 18 Kapitaltäckning för kreditinstitut
- Not 19 Exponeringar enligt ratingklass
- Not 20 Försäkringsbolagens solvens
- Not 21 Närståendetransaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Bokslutskommunikén har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 (Delårsrapportering) och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2016 med undantag av de ändringar i principerna som beskrivs nedan.

Bokslutskommunikén är oreviderad. Alla siffror i bokslutskommunikén har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Bokslutskommunikén offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

Effekterna av övergången till standarden IFRS 9

OP Företagsbanken tog 1.1.2018 i bruk standarden IFRS 9 "Finansiella instrument", vilken offentliggjorts av IASB i juli 2014 och antagits av EU i november 2016. Ibruktagningen av IFRS 9 medförde ändringar i klassificeringen, värderingen och nedskrivningarna av finansiella instrument. Den har också en betydande inverkan på andra standarder som gäller finansiella instrument, t.ex. standarden IFRS 7 "Finansiella instrument: Upplýsningar". OP Företagsbanken fortsätter säkringsredovisningen i enlighet med standarden IAS 39 efter övergången till standarden IFRS 9.

Övergången till IFRS 9 medför ändringar i redovisningsprinciperna och justeringar i beloppet av fordringar som tidigare redovisats i balansräkningen. Justeringarna i bokförda värden redovisas i den ingående balansen på omklassificeringsdagen bland ackumulerade vinstmedel. OP Företagsbanken justerar inte jämförelseuppgifterna för tidigare år i bokslutet för 2018. De ändringar i bokslutsnoterna enligt standarden IFRS 7 som tillämpningen av standarden IFRS 9 medför kommer att redovisas endast för räkenskapsperioden 2018. Uppgifterna i noterna för jämförelseperioden kommer att hållas oförändrade.

Enligt rådande bedömningar kommer effekten före skatt på det egna kapitalet i den ingående balansen 1.1.2018 efter att standarden IFRS 9 tagits i bruk att för OP Företagsbanken vara sammanlagt 58 miljoner euro negativ.

- Effekten av ändringen i sättet att räkna nedskrivningar är 57 miljoner euro negativ före skatt.
- Värderingsdifferensen från omklassificeringen av finansiella tillgångar har inte varit betydlig.

De effekter av ibruktagningen av standarden IFRS 9 som presenteras i den här rapporten kan ännu preciseras, eftersom OP Företagsbanken fortsätter att färdigställa ECL-modeller och utveckla IT-system som gäller dem samt att förstärka kontrollerna.

De nya redovisningsprinciperna och värderingsmetoderna samt ledningens av prövning beroende poster kan ändras tills OP Företagsbanken offentliggör det första bokslut som innehåller ingående balansen 1.1.2018.

Klassificering och värdering

Klassificeringen och värderingen av finansiella tillgångar enligt IFRS 9 baserar sig på de finansiella tillgångarnas affärsmodell samt egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från dem.

OP Företagsbanken har omklassificerat de finansiella tillgångarna i enlighet med IFRS 9 utifrån förvaltningen av lån och skuldebrev enligt hur deras affärsmodell nås samt enligt egenskaperna hos skuldebrevens avtalsenliga kassaflöden.

Merparten av OP Företagsbankens lån och skuldebrev klassificeras fortsättningsvis till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat.

De största ändringarna i klassificeringen riktade sig mot placeringarna i OP Företagsbankens skadeförsäkring. Klassificeringen av egetkapitalinstrument och fondplaceringar ändrades i regel till verkligt värde via resultatet. OP Företagsbanken kommer att på placeringarna inom skadeförsäkringen tillämpa ett tillfälligt undantag (s.k. overlay approach), som återställer resultateffekterna av de här instrumenten till en nivå som motsvarar IAS 39.

Klassificeringen av OP Företagsbankens finansiella skulder ändrades inte av IFRS 9.

Nedskrivningar

Förväntade kreditförluster ("ECL") beräknas på basis av alla balansposter som värderas till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat samt låneåtaganden och garantiavtal utanför balansräkningen.

ECL beräknas med modellerade riskparametrar och formeln $\text{probability of default (PD)} \times \text{loss given default (LGD)} \times \text{exposure at default (EAD)}$ för merparten av portföljerna. Ett undantag utgör de största företagsexponeringarna som fortfarande följs upp fordran för fordran. ECL beräknas avtalsenligt antingen för 12 månader eller för hela löptiden beroende på om instrumentets kreditrisk på balansdagen har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället eller inte.

En betydlig ökning i kreditrisken bedöms med såväl kvalitativa som kvantitativa kriterier. De kvalitativa kriterierna består av olika mätare av kreditrisk (t.ex. lånefordringar som beviljats en eftergift) och de beaktas främst i klassificeringsmodellerna. Kreditklassificeringarna påverkar under hela löptiden det PD-tal som används för att bedöma den kvantitativa förändringen. Dessutom har kreditrisken ökat betydligt, om en betalning har förfallit för mer än 30 dagar sedan.

Avtalen klassificeras i tre steg:

- Steg 1: avtal, vars kreditrisk inte har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för 12 månader.
- Steg 2: avtal, vars kreditrisk har ökat betydligt från det första redovisningstillfället och för vilka beräknas ECL för hela löptiden.
- Steg 3: fallerande avtal, för vilka också beräknas ECL för hela löptiden.

För definitionen av fallissemang (default) används en definition som är enhetlig med definitionen för kapitaltäckningsanalysen.

I beräkningsmodellen inkluderas framtidsinriktad information och makroekonomiska scenarier. De makroekonomiska scenarierna är de samma som också annars används i OP Företagsbankens ekonomiska årsplanering. De scenarier som används är tre: bas, stark och svag.

OP Företagsbanken övergår i den individuella nedskrivningskalkyleringen till att i regel beräkna den förväntade kreditförlusten med modeller enligt standarden IFRS 9. Till följd av det har de tidigare individuella och gruppvisa nedskrivningarna enligt standarden IAS 39 återförts och i stället har redovisats förväntade kreditförluster enligt standarden IFRS 9 för sammanlagt 278 miljoner euro. De individuella nedskrivningar som redovisats tidigare, sammanlagt 192 miljoner euro, har i regel ersatts med förväntade kreditförluster enligt steg 3 medan de gruppvisa nedskrivningar som redovisats tidigare, sammanlagt 30 miljoner euro, har ersatts med kreditförluster enligt steg 1 och 2. Till följd av det minskade det egna kapitalet före skatt med 57 miljoner euro.

De förväntade kreditförlusterna ökade i alla produktgrupper. Ökningen i ECL var störst för företagskrediter. Dessutom beaktades skuldebrev som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och poster utanför balansräkningen för första gången i ECL-kalkyleringen.

ECL-kalkyleringen omfattar många bedömningar som i väsentlig grad kan påverka beloppet av de förväntade kreditförlusterna. De är bl.a.:

- Fastställande av en betydande ökning i kreditrisken (SICR)
- Olika antaganden som används för att beräkna ECL för 12 månader och hela löptiden
- Makroekonomiska prognoser som används i kalkyleringen.

Den förväntade kreditförlusten väntas vara konjunkturkänslig för ändringar i makroekonomiska prognoser och den kan öka betydligt då konjunktursikterna försämrats.

Beloppet av förväntade kreditförluster (ECL), 278 miljoner euro, blev mindre än den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen. Ändringen påverkar alltså inte kapitaltäckningen. Sättet att beräkna EL för kapitaltäckningen är fastställt av myndigheterna och det innehåller bl.a. försiktighet i form av olika golv. ECL i bokföringen beskriver

däremot det rådande ekonomiska läget, och baserar sig på OP Företagsbankens egna modeller utan inbyggd försiktighet. OP Företagsbanken kommer tills vidare inte att tillämpa tillsynsförordningens övergångsbestämmelse för perioden 1.1.2018–31.12.2022, enligt vilken effekterna av nedskrivningskalkyleringen enligt standarden IFRS 9 kan beaktas stegvis.

IFRS 15 Intäkter från kontrakt med kunder

OP Företagsbanken tillämpar standarden IFRS 15 från 1.1.2018. Standarden IFRS 15 Intäkter från kontrakt med kunder ersatte de nuvarande standarderna IAS 11 och IAS 18. Dessutom ändrades standarden IAS 40 Förvaltningsfastigheter då standarden IFRS 15 trädde i kraft. Standarden IFRS 15 gäller vid OP Företagsbanken främst provisioner som inte hör till beräkningen av effektiv ränta i segmentet Bankrörelse. Den nya standarden inverkar inte på resultatföringen av finansiella instrument eller försäkringar. Standarden IFRS 15 ökar den information som presenteras i noterna från 2018. Grupperingen av de provisionsintäkter och -kostnader som presenteras i nettoprovisionsintäkterna preciseras i noterna. I nettoprovisionsintäkterna kommer man att som nya poster redovisa provisionsintäkter och -kostnader från hälso- och välbefinnandetjänsterna, kapitalförvaltningsprovisioner, provisioner som betalats för kapitalförvaltningstjänster, juridiska arvoden samt fondernas provisionskostnader. IFRS 15 ändrar inte tidpunkten för intäktsföring av provisioner som hör till standardens tillämpningsområde jämfört med nuvarande praxis. Övergången till standarden IFRS 15 har därmed ingen ekonomisk effekt på OP Företagsbankens resultat. OP Företagsbanken övergår till att tillämpa standarden IFRS 15 med en retroaktiv metod.

Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1–12/ 2017	1–12/ 2016
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	10,6	10,4
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	9,5	12,2
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,67	0,66
Kostnadernas andel av intäkterna, %	51	48
Antalet anställda i genomsnitt	2 458	2 401

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Europeiska värdepappersmyndighetens (ESMA) nya anvisningar om alternativa nyckeltal trädde i kraft 3.7.2016. Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Alternativa nyckeltal ska inte betraktas som ersättande mätare jämfört med de nyckeltal som definieras i IFRS-bokslutsreglerna.

Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpas presenteras nedan och de motsvarar till innehållet de nyckeltal som presenterats tidigare.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	$\frac{\text{Periodens totalresultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nedskrivningar av fordringar x (dagar i räkenskapsperioden/dagar i rapportperioden)}}{\text{Kredit- och garantistocken vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Skadeförsäkringens nyckeltal:	
Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	Skadeprocent + driftskostnadsprocent Riskprocent + omkostnadsprocent
Omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$

Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent
Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
NYCKELTAL SOM KALKYLERAS SEPARAT	
Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflödena - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Avkastning på ekonomiskt kapital, %	$\frac{\text{Resultat och kundbonus efter skatt (12 månaders glidande)}}{\text{Ekonomiskt kapitalkrav i snitt}} \times 100$

SKADEFÖRSÄKRINGENS OPERATIVA RESULTAT

	1–12/ 2017	1–12/ 2016	Förändring %
Milj. €			
Premieintäkter	1 431	1 418	0,9
Försäkringsersättningar	-1 085	-979	10,8
Driftskostnader	-291	-263	10,5
Avskrivningskorrigering av immateriella tillgångar	-21	-21	0,0
Försäkringstekniskt bidrag	34	154	-78,1
Placeringsintäkter och -kostnader	175	102	71,1
Övriga intäkter och kostnader	-16	-25	-36,1
Resultat före skatt	193	231	-16,7
Förändring i fonden för verkligt värde, brutto	-85	69	
Resultat före skatt till verkligt värde	108	300	-64,1

Vid beräkningen av Skadeförsäkringens nyckeltal används skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Not 3 Räntenetto

Milj. €	10-12/ 2017	10-12/ 2016	1-12/ 2017	1-12/ 2016
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut	11	11	43	40
Fordringar på kunder				
Lån*	77	90	323	297
Finansiella leasingfordringar*	11	4	24	23
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0	1	0
Skuldebrev				
Som innehas för handel	1	2	6	8
Som kan säljas	25	26	98	117
Som hålls till förfall	0	0	0	0
Lån och fordringar	0	0	1	1
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	194	238	824	1 073
Säkring av verkligt värde	-28	-31	-115	-130
Säkring av kassaflöde	1	2	5	9
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	0	0	0	0
Övriga	3	2	9	7
Totalt	295	344	1 219	1 447
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	32	40	115	84
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0	0	0
Skulder till kunder	-1	-2	-1	0
Skuldebrev emitterade till allmänheten	47	46	193	179
Efterställda skulder				
Kapitallån	1	1	6	8
Övriga	11	11	44	44
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	178	239	792	1 048
Säkring av verkligt värde	-30	-36	-133	-142
Övriga	-18	-9	-65	-9
Övriga	2	2	9	7
Totalt	222	293	960	1 218
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	73	51	259	229
Säkringsinstrument	7	41	16	-132
Värdeförändringar i de säkrade posterna	-7	-41	-17	130
Räntenetto	72	50	259	228

* Jämförelseuppgiften är justerad till följd av att klassificeringen av finansieringsleasingfordringar har preciserats.

Not 4 Försäkringsnetto

Milj. €	10-12/ 2017	10-12/ 2016	1-12/ 2017	1-12/ 2016
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	257	272	1 446	1 443
Återförsäkrares andel	1	-7	-5	-12
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	109	94	-6	-14
Återförsäkrares andel	-10	-1	-3	3
Totalt	357	358	1 432	1 420
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	-237	-220	-889	-862
Återförsäkrares andel	3	4	8	29
Förändring i avsättning för oreglerade skador	2	-1	-109	-27
Återförsäkrares andel	11	-5	20	-23
Totalt	-221	-223	-970	-883
Övriga poster i skadeförsäkring	0	1	-3	-3
Försäkringsnetto totalt	137	135	459	534

Not 5 Provisionsintäkter, netto

Milj. €	10-12/ 2017	10-12/ 2016	1-12/ 2017	1-12/ 2016
Provisionsintäkter				
Utlåning	11	8	42	40
Inlåning	0	0	0	0
Betalningsrörelse	5	7	24	29
Värdepappersförmedling	5	5	19	16
Värdepappersemissioner	4	1	11	6
Fonder	0	0	0	0
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	3	3	13	11
Garantier	3	3	12	13
Försäkringsförmedling	2	3	13	16
Övriga	4	3	13	8
Totalt	37	34	146	140
Provisionskostnader				
Betalningsrörelse	0	3	5	11
Värdepappersförmedling	2	2	9	7
Värdepappersemissioner	0	0	2	1
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	1	1	4	4
Försäkringsrörelsen	18	24	70	76
Övriga	25	18	80	43
Totalt	47	48	170	143
Provisionsintäkter, netto, totalt	-10	-14	-24	-4

Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. €	10-12/ 2017	10-12/ 2016	1-12/ 2017	1-12/ 2016
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Skuldebrev	14	34	49	106
Egetkapitalinstrument	45	8	102	15
Utdelningar och vinstandelar	7	6	50	36
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0	-5	-5	-20
Totalt	66	43	196	137
Som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Försäkring				
Skuldebrev	2	-11	-3	-4
Derivatinstrument	-3	16	14	11
Bankrörelse och Övrig rörelse				
Värdepappershandel	32	42	158	89
Valutaverksamhet	7	11	35	38
Förvaltningsfastigheter	2	4	16	12
Totalt	39	61	220	146
Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet				
Lån och övriga fordringar	1	-2	5	1
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	0	0	-1	0
Totalt	1	-2	4	1
Skadeförsäkring				
Upplösning av diskontering	-7	-9	-32	-36
Totalt	-7	-9	-32	-36
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	99	94	389	247

Not 7 Nedskrivningar av fordringar

Milj. €	10-12/ 2017	10-12/ 2016	1-12/ 2017	1-12/ 2016
Fordringar som nedskrivits som kredit- och garantiförluster	0	0	35	37
Återföringar av fordringar som avskrivits	0	0	0	-1
Ökning av individuella nedskrivningar	1	27	9	41
Minskning av individuella nedskrivningar	-1	-4	-36	-46
Gruppvisa nedskrivningar	2	1	5	5
Nedskrivningar av fordringar totalt	2	23	12	37

Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar, milj. €	Lån och fordringar	Investe- ringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redo- visas till verkligt värde via resultat- räkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkrings- instru- ment	Totalt
Kontanta medel	12 825					12 825
Fordringar på kreditinstitut	9 294					9 294
Derivatinstrument			3 283		143	3 426
Fordringar på kunder	20 120					20 120
Skuldebrev		51	893	14 050		14 993
Egetkapitalinstrument				728		728
Övriga finansiella tillgångar	1 779					1 779
Finansiella tillgångar	44 017	51	4 176	14 777	143	63 164
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 280
Totalt 31.12.2017	44 017	51	4 176	14 777	143	64 445

Tillgångar, milj. €	Lån och fordringar	Investe- ringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redo- visas till verkligt värde via resultat- räkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkrings- instru- ment	Totalt
Kontanta medel	9 336					9 336
Fordringar på kreditinstitut	9 458					9 458
Derivatinstrument			4 292		386	4 678
Fordringar på kunder	18 702					18 702
Skuldebrev		79	975	15 127		16 182
Egetkapitalinstrument			0	807		807
Övriga finansiella tillgångar	2 520					2 520
Finansiella tillgångar	40 017	79	5 268	15 934	386	61 684
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 290
Totalt 31.12.2016	40 017	79	5 268	15 934	386	62 974

* Balansposten investeringstillgångar omfattar skadeförsäkringens skuldebrev och egetkapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Skulder, milj. €	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Totalt
Skulder till kreditinstitut		14 035		14 035
Derivatinstrument	2 825		391	3 216
Skulder till kunder		18 837		18 837
Försäkringsskuld		3 143		3 143
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 791		16 791
Efterställda skulder		1 547		1 547
Övriga finansiella skulder	1	2 083		2 084
Finansiella skulder	2 826	56 436	391	59 653
Andra skulder än finansiella skulder				642
Totalt 31.12.2017	2 826	56 436	391	60 295

Skulder, milj. €	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Totalt
Skulder till kreditinstitut		10 332		10 332
Derivatinstrument	4 056		341	4 398
Skulder till kunder		16 178		16 178
Försäkringsskuld		3 008		3 008
Skuldebrev emitterade till allmänheten		19 826		19 826
Efterställda skulder		1 592		1 592
Övriga finansiella skulder	0	3 022		3 022
Finansiella skulder	4 057	53 957	341	58 355
Andra skulder än finansiella skulder				614
Totalt 31.12.2016	4 057	53 957	341	58 969

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebreven som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 227 miljoner euro (268) högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade tillverkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2017, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldinstrument	410	74	409	893
Derivatinstrument	1	3 294	131	3 426
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	386	86	256	728
Skuldinstrument	10 313	3 418	319	14 050
Totalt	11 109	6 873	1 115	19 096

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2016, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldinstrument	472	495	8	975
Derivatinstrument	6	4 512	160	4 678
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	464	61	281	807
Skuldinstrument	11 276	3 525	326	15 127
Totalt	12 218	8 594	776	21 588

Skuldernas verkliga värden 31.12.2017, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		1		1
Derivatinstrument	5	3 120	92	3 216
Totalt	5	3 120	92	3 217

Skuldernas verkliga värden 31.12.2016, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		0		0
Derivatinstrument	10	4 280	107	4 398
Totalt	10	4 280	107	4 398

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börser, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består av prisuppgifter från utomstående.

Omklassificeringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, milj. €	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultat-räkningen	Derivat-instrument	Finansiella tillgångar som kan säljas	Tillgångar totalt
Ingående balans 1.1.2017	8	160	608	776
Resultaträkningens nettointäkter	9	-29	-36	-56
Nettointäkter i rapporten över totalresultat			4	4
Förvärv			73	73
Försäljningar			-69	-69
Amorteringar			-7	-7
Omklassificering till Nivå 3	392		112	504
Omklassificering från Nivå 3			-110	-110
Utgående balans 31.12.2017	409	131	574	1 115

Finansiella skulder, milj. €	Derivat-instrument	Skulder totalt
Ingående balans 1.1.2017	107	107
Resultaträkningens nettointäkter	-15	-15
Utgående balans 31.12.2017	92	92

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2017

Milj. €	Räntenetto	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Rapport över total- resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	9			9
Orealiserade nettointäkter	-14	-36	4	-46
Nettointäkter totalt	-4	-36	4	-37

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2017.

Not 10 Derivatinstrument

31.12.2017, milj. €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	30 931	88 811	76 406	196 148	3 192	2 981
Clearas via central motpart	8 392	38 585	35 615	82 592	941	1 100
Valutaderivat	37 113	9 246	2 815	49 174	982	1 185
Aktie- och indexbundna derivat	5	3		8	1	0
Kreditderivat	28	188	10	226	9	6
Övriga derivat	235	513		748	65	36
Derivat totalt	68 313	98 760	79 230	246 303	4 250	4 208

31.12.2016, milj. €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	43 438	89 073	67 384	199 895	4 113	4 047
Clearas via central motpart	7 919	33 999	30 761	72 679	1 186	1 335
Valutaderivat	29 989	11 607	3 644	45 241	1 693	1 676
Aktie- och indexbundna derivat		6		6	1	
Kreditderivat	19	296	13	328	10	7
Övriga derivat	285	553	2	840	64	23
Derivat totalt	73 732	101 535	71 043	246 310	5 881	5 753

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning

Finansiella tillgångar

	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen					Netto
	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	
31.12.2017, milj. €						
Derivat	4 354	-928	3 426	-1 994	-412	1 020

	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen					Netto
	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	
31.12.2016, milj. €						
Derivat	5 829	-1 151	4 678	-2 472	-1 177	1 030

Finansiella skulder

	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen					Netto
	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	
31.12.2017, milj. €						
Derivat	4 302	-1 085	3 216	-1 994	-717	506

	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen					Netto
	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	
31.12.2016, milj. €						
Derivat	5 704	-1 307	4 398	-2 472	-1 139	786

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt -161 (-147) miljoner euro.

** Verkligt värde utan upplupen ränta.

*** Enligt praxis ingås allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

Standardiserade OTC-derivatransaktioner med finansiella motparter clearas med London Clearing House i enlighet med EMIR-förordningen (EU 648/2012). I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan koncernen och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, koncernens egna eller Finansbranschens Centralförbunds allmänna avtal om derivatkontrakt. På basis av de här avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

	Inte ned- skrivna (brutto)	Ned- skrivna (brutto)	Totalt	Individuella nedskriv- ningar	Gruppvisa nedskriv- ningar	Balans- värde
31.12.2017, milj. €						
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 295		9 295		2	9 294
Fordringar på kunder, varav	18 264	219	18 483	192	28	18 263
bankgarantifordringar	0	2	2	2	0	0
Finansiell leasing	1 856		1 856			1 856
Totalt	29 416	219	29 635	192	30	29 413
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	16 581	218	16 799	191	16	16 592
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 077		10 077		2	10 075
Hushåll	1 736	1	1 736	1	12	1 724
Ideella organisationer	336		336		0	336
Offentlig sektor	687		687		0	687
Totalt	29 416	219	29 635	192	30	29 413
31.12.2016, milj. €						
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 460		9 460		2	9 458
Fordringar på kunder, varav*	17 110	243	17 353	219	23	17 111
bankgarantifordringar	0	2	2	2	0	0
Finansiell leasing*	1 591		1 591			1 591
Totalt	28 161	243	28 405	219	25	28 160
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	15 463	242	15 706	218	12	15 475
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 467		10 467		2	10 464
Hushåll	1 558	1	1 559	1	11	1 548
Ideella organisationer	290	0	290	0	0	290
Offentlig sektor	383		383		0	383
Totalt	28 161	243	28 405	219	25	28 160

* Jämförelseuppgiften är justerad till följd av att klassificeringen av finansieringsleasingfordringar har preciserats.

	Icke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar och lånefordringar som beviljats en eftergift 31.12.2017, milj. €					
Över 90 dagar förfallna fordringar		89	89	79	10
Sannolikt obetalda		225	225	106	119
Lånefordringar som beviljats en eftergift	49	24	73	7	66
Totalt	49	338	387	192	195

	Icke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar och lånefordringar som beviljats en eftergift 31.12.2016, milj. €					
Över 90 dagar förfallna fordringar		95	95	81	13
Sannolikt obetalda		268	268	133	135
Lånefordringar som beviljats en eftergift	35	20	55	5	50
Totalt	35	382	417	219	198

Nyckeltal, %	31.12.2017	31.12.2016
Individuella nedskrivningar, % av problemfordringar	49,5 %	52,6 %

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som avtal som sannolikt blir obetalade rapporteras avtal i de svagaste ratingklasserna (F för privatkunder och 11–12 för övriga). Som lånefordringar som beviljats en eftergift rapporteras fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6–12 mån.

Not 13 Försäkringsrörelsens skulder

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 516	1 434
Övriga avsättningar för oreglerade skador	1 054	988
Räntekomplettering (värdet av försäkringskuldens säkringar)	-12	8
Totalt	2 557	2 430
Avsättning för intjänade premier	585	578
Totalt	3 143	3 008

Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Obligationslån	9 674	11 738
Bankcertifikat, företagscertifikat och ECP	7 117	8 088
Totalt	16 791	19 826

Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt

	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Egetkapital-instrument	Säkring av kassaflödet	
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2017	85	106	6	197
Förändringar i verkligt värde	50	12	1	63
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-11	-89		-100
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen	0	2		2
Överföringar till räntenetto			-5	-5
Uppskjuten skatt	-8	15	1	8
Utgående balans 31.12.2017	117	45	2	164

	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Egetkapital-instrument	Säkring av kassaflödet	
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2016	32	77	11	120
Förändringar i verkligt värde	78	47	1	126
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-12	-27		-38
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen	0	16		16
Överföringar till räntenetto			-9	-9
Uppskjuten skatt	-13	-7	1	-19
Utgående balans 31.12.2016	85	106	6	197

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 204 miljoner euro (245) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 41 miljoner euro (49). Vid slutet av rapportperioden ingick i fonden för verkligt värde totalt 67 miljoner euro (139) i positiva värdeförändringar och totalt 11 miljoner euro (7) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument.

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna, försäljnings förluster och resultatförda nedskrivningar.

Not 16 Ställda säkerheter

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	35	1
Övriga	5 663	4 973
Ställda säkerheter totalt*	5 699	4 973
Derivatskulder med säkerhet	889	1 351
Övriga skulder med säkerhet	4 081	3 443
Totalt	4 969	4 794

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 6,0 miljarder euro. Av dem utgör 1,5 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Garantier	532	716
Garantiansvar	1 470	1 460
Kreditlöften	5 495	5 470
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	359	344
Övriga åtaganden*	729	677
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	8 585	8 667

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 208 miljoner euro (156).

Not 18 Kapitäläckning för kreditinstitut

Kapitäläckningen för kreditinstitut har redovisats i enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR).

Kapitalbas, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
OP Företagsbankskoncernens eget kapital	4 149	4 005
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-125	-279
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-2	-6
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	4 022	3 720
Immateriella tillgångar	-76	-76
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-16	-23
Planerad vinstutdelning	-212	-201
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-134	-126
Kärnprimärkapital (CET1)	3 584	3 295
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	137	140
Primärkapitaltillskott (AT1)	137	140
Primärkapital (T1)	3 720	3 435
Debenturlån	1 073	1 193
Supplementärkapital (T2)	1 073	1 193
Kapitalbas totalt	4 793	4 628

Från kärnprimärkapitalet (CET1) har dragits av en försiktig värderingsjustering på 5 miljoner euro.

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Kredit- och motpartsrisk	19 694	19 354
Schablonmetoden (SA)	2 069	1 861
Exponeringar mot stater och centralbanker	18	33
Institutsexponeringar	29	51
Företagsexponeringar ***	1 963	1 702
Hushållsexponeringar	14	12
Övriga*	44	64
Internmetoden (IRB)	17 626	17 493
Institutsexponeringar	1 053	1 141
Företagsexponeringar	11 643	11 551
Hushållsexponeringar	1 130	983
Aktieexponeringar**	3 753	3 741
Övriga	47	77
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 179	1 329
Operativ risk, schablonmetoden	1 266	1 163
Värdejustering av exponeringar (CVA)	205	253
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	22 343	22 099

* Av riskvikten i posten Övriga består 44 miljoner (45) euro av uppskjutna skattefordringar som behandlas med riskvikten 250 procent av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av.

** Riskvikten för aktieexponeringar inkluderar 3,7 miljarder euro för OP Gruppens interna investeringar i försäkringsföretag.

*** Jämförelseuppgifterna korrigerade för Företagsexponeringar (SA).

Relationstal, %	31.12.2017	31.12.2016
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	16,0	14,9
Tier 1-kapitalrelation	16,7	15,5
Kapitalrelation	21,5	20,9

Relationstal utan övergångsbestämmelser, %	31.12.2017	31.12.2016
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	16,0	14,9
Tier 1-kapitalrelation	16,0	14,9
Kapitalrelation	20,8	20,3

Kapitalkrav, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalbas	4 793	4 628
Kapitalkrav	2 358	2 327
Buffert för kapitalkrav	2 435	2 301

Kapitalkravet består av minimikravet 8 procent, kapitalkonservingsbufferten 2,5 procent och ländervisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Not 19 Exponeringar enligt ratingklass

Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

31.12.2017

Ratingklass	Exponerings belopp (EAD), milj. €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD i snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
1,0-2,0	970	93,3	0,0	44,7	144	14,9	0
2,5-5,5	14 036	72,7	0,2	44,4	5 250	37,4	11
6,0-7,0	3 572	68,8	1,2	43,5	3 261	91,3	19
7,5-8,5	1 765	68,9	4,0	44,0	2 333	132,2	31
9,0-10,0	292	62,2	16,6	44,9	655	224,3	22
11,0-12,0	338	58,8	100,0	45,9			155
Totalt	20 972	72,0	0,9	44,3	11 643	56,4	238

31.12.2016

Ratingklass	Exponerings belopp (EAD), milj. €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD i snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
1,0-2,0	1 028	92,5	0,0	44,7	154	15,0	0
2,5-5,5	13 003	74,9	0,2	44,3	4 956	38,1	10
6,0-7,0	3 671	71,4	1,2	44,1	3 440	93,7	19
7,5-8,5	1 932	69,6	4,4	44,5	2 732	141,4	38
9,0-10,0	116	54,3	22,7	44,7	268	230,8	12
11,0-12,0	374	53,2	100,0	46,1			173
Totalt	20 124	74,0	0,9	44,3	11 551	58,5	252

I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Not 20 Försäkringsbolagens solvens

Milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Medräkningsbara kapitalbasmedel	902	983
Solvenskapitalkrav (SCR)		
Marknadsrisk	460	483
Försäkringsrisk	289	293
Motpartsrisk	40	31
Operativ risk	45	43
Diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet	-169	-164
Totalt	666	687
Buffert för SCR	236	296
SCR-relation, %	135	143
SCR-relation, % (utan övergångsbestämmelse)	135	127

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna och de motsvarar OP Gruppens värdering.

Not 21 Närståendetransaktioner

OP Företagsbankskoncernens närstående består av moderbolaget OP Andelslag, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till OP Företagsbankskoncernens ledning räknas OP Företagsbanken Abp:s verkställande direktör och ledamöterna i styrelsen. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätio och systerföretagen i OP Andelslagskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2016.

Finansiell information 2018

OP Företagsbanken Abp offentliggör följande finansiella information på basis av sin regelbundna informationsskyldighet i egenskap av emittent av värdepapper:

Publiceringstidpunkter för rapporterna 2017:

OP Företagsbankens verksamhetsberättelse och bokslut 2017	vecka 9
OP Företagsbankens bolagsstyrningsrapport 2017	vecka 9
OP Gruppens verksamhetsberättelse och bokslut 2017	vecka 9
OP Gruppens bolagsstyrningsrapport 2017	vecka 9
OP Gruppens årsrapport 2017 (inkl. samhällsansvarsrapporten)	vecka 9

Delårsrapporterna 2018 offentliggörs följande dagar:

Delårsrapport 1.1.–31.3.2018	3.5.2018
Delårsrapport 1.1.–30.6.2018	1.8.2018
Delårsrapport 1.1.–30.9.2018	31.10.2018

Helsingfors 8.2.2018

OP Företagsbanken Abp
Styrelsen

Närmare upplysningar:

Verkställande direktör Jouko Pölönen, tfn 010 253 2691

Kommunikationsdirektör Carina Geber-Teir, tfn 010 252 8394

www.op.fi